VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ HAI

17.3.2025 (18.2 Ất Tỵ)

Số 33 (4167)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

MỞ RỘNG CÁNH CỬA XUẤT KHẨU VĂN HÓA VIỆT NAM

Phải đầu tư xứng đáng cho văn hóa

[8+9]



Cần thêm những chính sách đặc thù cùng chiến lược bài bản để đưa văn hóa, nghệ thuật Việt Nam tiếp cận với các thị trường quốc tế

Ảnh: BTC EXPO DUBAI 2020

Thần tốc hoàn thành đường dây 500 kV Lào Cai - Vĩnh Yên trong 6 tháng

[2]

PHÓ THỦ TƯỚNG MAI VĂN CHÍNH:

"Tiếp tục đổi mới tư duy, tạo phát triển đột phá"

[3]

NỮ TƯỚNG NGUYỄN THỊ ĐỊNH:

Tấm gương sáng ngời, hình ảnh cao đẹp của phụ nữ Việt Nam

[7]

Tiếng vĩ cầm xoa dịu nỗi đau…



[8]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Hãy làm vì trách nhiệm

● THẢO LAM

Ủy ban Cạnh tranh quốc gia (Bộ Công thương) vừa cho biết, đã có văn bản đề nghị Công ty cổ phần Tập đoàn Chị Em Rọt (CER) cung cấp hồ sơ công bố sản phẩm, giấy tờ liên quan đến nguồn gốc, xuất xứ, chất lượng, hoạt động quảng cáo, truyền thông thông tin về sản phẩm kẹo rau củ Kera. Trước đó, thương hiệu kẹo rau củ Kera do CER công bố và sản phẩm này được hoa hậu Thùy Tiên, Quang Linh Vlogs và TikToker Hằng Du Mục quảng cáo rầm rộ, nhưng bị dư luận phản ứng vì quảng cáo sai sự thật, gây bão trên mạng xã hội.

(Xem tiếp trang 2)

Không phải người giàu mới được ghép tạng tình nguyện

[4]

Di tích Khâm Thiên Giám đang… chờ sập

[5]

UNESCO TRAVEL FEST 2025:

Lan tỏa giá trị bền vững

[6]

Thần tốc hoàn thành đường dây 500 kV Lào Cai - Vĩnh Yên trong 6 tháng

Sáng 16.3, trong chương trình công tác tại tỉnh Vĩnh Phúc, Thủ tướng Phạm Minh Chính dự lễ khởi công và phát động phong trào thi đua xây dựng dự án đường dây tải điện 500 kV Lào Cai - Vĩnh Yên.

Đường dây 500 kV Lào Cai - Vĩnh Yên là dự án trọng điểm quốc gia đã được Thủ tướng Chính phủ chấp thuận chủ trương đầu tư, giao Tập đoàn Điện lực Việt Nam (EVN) làm chủ đầu tư. Đây là công trình đường dây 500 kV mạch kép có tổng chiều dài 229,5 km, với tổng cộng 468 vị trí móng cột điện. Dự án sau khi hoàn thành sẽ góp phần bảo đảm cấp điện và an ninh năng lượng cho khu vực miền Bắc, góp phần phát triển kinh tế xã hội, quốc phòng an ninh, bảo đảm an ninh năng lượng cho tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa của đất nước.

Phát biểu tại sự kiện, Thủ tướng Phạm Minh Chính chỉ đạo EVN phát huy tinh thần quyết liệt, thần tốc trong triển khai dự án đường dây 500 KV mạch 3 Quảng Trạch - Phố Nối vừa qua, phải triển khai dự án nhanh hơn, chất lượng hơn, rẻ hơn, an toàn, hiệu quả hơn, giải quyết vấn đề an sinh xã hội tốt hơn, bảo đảm vệ sinh môi trường tốt hơn so với dự án đường dây 500 kV mạch 3. Đặc biệt, về tiến độ, Thủ tướng yêu cầu thi công trong 6 tháng, nhất định phải hoàn thành chậm nhất ngày 31.8.2025, góp phần thúc đẩy tăng trưởng, hoàn thành các mục tiêu, chỉ tiêu đã đề ra, thiết thực kỷ niệm các ngày lễ lớn, các ngày kỷ niệm trọng đại trong năm 2025, chào mừng đại hội Đảng các cấp, hướng tới Đại hội toàn quốc lần thứ XIV của Đảng...

P.V

Khai trương Bảo tàng Nghệ thuật kính màu đầu tiên ở Việt Nam

Liên hiệp các Hội UNESCO Việt Nam vừa khai trương Bảo tàng Nghệ thuật kính màu tại xã Ba Trại, huyện Ba Vì, Hà Nội. Bảo tàng Nghệ thuật kính màu được thành lập theo Quyết định số 5058/QĐ-UBND của UBND thành phố Hà Nội. Đây là bảo tàng về chủ đề thủy tinh và kính màu đầu tiên ở Việt Nam.

Bảo tàng Nghệ thuật kính màu được hình thành trên cơ sở bộ sưu tập hơn 1.500 hiện vật nghệ thuật thủy tinh và kính màu có giá trị do nhà ngoại giao, nhà báo Nguyễn Xuân Thắng, Chủ tịch Liên hiệp các Hội UNESCO Việt Nam, Giám đốc Bảo tàng Nghệ thuật kính màu sưu tầm trên khắp thế giới trong gần 40 năm qua. Ngôi nhà trưng bày của Bảo tàng Nghệ thuật kính màu rộng hơn 2.000m2, được khởi công vào tháng 3.2022. "Kính màu và nghệ thuật kính màu đòi hỏi áp dụng kỹ thuật, công nghệ tinh xảo, là lĩnh vực nghệ thuật và mỹ thuật ứng dụng quan trọng từ lâu đời gắn liền với đời sống con người ở mọi quốc gia. Vào cuối thế kỷ 19, với sự phát triển không ngừng của công nghệ chế tác kính màu, đã xuất hiện nhiều dòng kính màu và thủy tinh màu đặc biệt, thu hút nhiều người quan tâm", ông Nguyễn Xuân Thắng cho biết.

Bảo tàng Nghệ thuật kính màu đầu tiên của Việt Nam sẽ là nơi cung cấp kiến thức về kính màu và nghệ thuật kính màu cho những người quan tâm, nghiên cứu về kính màu; tổ chức các hoạt động giao lưu trong nước và quốc tế, trao đổi kiến thức và kinh nghiệm về nghệ thuật kính màu... Bảo tàng được đặt dưới sự quản lý và điều hành của Liên hiệp các Hội UNESCO Việt Nam. Bảo tàng cũng sẽ trở thành một điểm đến có giá trị văn hóa, nghệ thuật mới mẻ, hấp dẫn ở Hà Nội.

T.SƯƠNG

Hãy làm...

(Tiếp theo trang 1)

Ủy ban Cạnh tranh quốc gia cũng cho biết đã liên hệ Sở An toàn thực phẩm TP.HCM, Sở Y tế tỉnh Đắk Lắk để thu thập, tổng hợp thông tin, phục vụ công tác đánh giá vụ việc. Đồng thời, đã và đang xem xét, đánh giá hồ sơ, thông tin của vụ việc theo các quy định pháp luật về bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và pháp luật có liên quan. Trên cơ sở tổng hợp, xác minh, làm rõ các thông tin, trong trường hợp phát hiện hành vi vi phạm pháp luật, Ủy ban Cạnh tranh quốc gia sẽ phối hợp các đơn vị chức năng xem xét, xử lý nghiêm theo các quy định hiện hành.

Cho đến nay, trong khi chưa có cơ quan chức năng nào lên tiếng, kết luận liên quan đến sản phẩm kẹo rau củ Kera thì ngày 13.3, CER lại có đơn đề nghị Sở VHTT Hà Nội cấp giấy phép tổ chức họp báo. Theo đơn đề nghị, nội dung mà CER muốn thông tin giải đáp và làm rõ những vướng mắc của người tiêu dùng liên quan đến sản phẩm "Thực phẩm bổ sung Supergreens Gummies, tên thường gọi "Kẹo rau củ Kera"; giải thích, làm rõ các thông tin chưa chính xác về sản phẩm lan truyền trên mạng xã hội và đưa ra nội dung cam kết về việc nghiên cứu và cải tiến chất lượng sản phẩm kẹo rau củ Kera trong thời gian tới. Xét thấy những nội dung này vẫn đang được cơ quan chức năng có thẩm quyền xem xét, giải quyết nên Sở VHTT Hà Nội chưa chấp thuận cho CER. Mặc dù vậy, một cuộc "gặp gỡ thân tình" giữa Quang Linh Vlogs, Tiktoker Hằng Du Mục và đại diện CER với khoảng 40 phóng viên cơ quan báo chí vẫn diễn ra. Đây có thể coi là một hành động không trung thực của Ban tổ chức vì cố tình sử dụng chữ nghĩa để lách luật tổ chức một cuộc họp báo trá hình.

Chưa biết mục tiêu chính của cuộc "gặp gỡ" là gì nhưng những điều dư luận quan tâm lại không được giải đáp một cách thỏa đáng. Một trong những điều gây ấn tượng sau khi kết thúc cuộc "gặp gỡ" diễn ra khoảng một giờ là hành động cúi đầu nhận lỗi của Quang Linh Vlogs, Tiktoker Hằng Du Mục và đại diện CER; những tiếng nấc nghẹn của Hằng Du Mục; thông tin Quang Linh sẽ dừng bán hàng livetreams để sang châu Phi tiếp tục các dự án giúp đỡ người dân Angola; và CER sẵn sàng hoàn tiền các đơn hàng kẹo rau Kera của người tiêu dùng, dù đã sử dụng hết…

Tuy nhiên, nhường đó cũng chưa đủ "tẩy trắng" những sai lầm của họ, chưa đủ để làm cộng đồng "hạ hỏa" hay tha thứ cho họ, đặc biệt là Quang Linh Vlogs. Quang Linh được yêu mến qua các clip có nội dung về cuộc sống, sinh hoạt của anh tại Angola, từ một người thợ xưởng đá mộc mạc, chân chất đến sự giúp đỡ người dân nghèo, làm trang trại, tạo việc làm, xây dựng trường học cho trẻ em… Bằng những nỗ lực và hình ảnh xây dựng được, Phạm Quang Linh được bầu là Ủy viên Trung ương MTTQ Việt Nam nhiệm kỳ 2024-2029. Đã tham gia quảng cáo bán hàng sai sự thật, nhưng một ủy viên Ủy ban MTTQ Việt Nam tham gia một cuộc "họp báo" chui cũng là khó chấp nhận.

Nhiều người cho rằng, cộng đồng mạng biết đến Hằng Du Mục, biết nhiều hơn về hoa hậu Thùy Tiên nhờ các hoạt động liên kết với Quang Linh. Mỗi phiên bán hàng có sự góp mặt của bộ ba này có thể mang về doanh thu hàng trăm tỉ đồng, điều mà ít người nổi tiếng có thể đạt được. Ai cũng biết có được thành công từ cộng đồng thì họ phải "biết ơn" cộng đồng bằng những hành động trách nhiệm, có ý nghĩa, mang lại giá trị xã hội cao cả chứ không phải lợi dụng sự tin yêu để lừa gạt người dân, thu lợi về cho bản thân.

Đây sẽ là bài học không chỉ đối với Quang Linh, Thùy Tiên mà với bất cứ người nghệ sĩ, người nổi tiếng nào khác. Bởi vì cộng đồng, người dân mang lại cho họ sự nổi tiếng, sự thành công thì cộng đồng mạng cũng có thể lấy đi của họ nếu niềm tin không còn. ■

Khẳng định thành tựu của toàn ngành VHTTDL đã đóng góp quan trọng vào sự phát triển của đất nước, yêu cầu ngành tiếp tục đổi mới tư duy, tạo đột phá đáp ứng yêu cầu của tình hình mới. Đặc biệt, cần có giải pháp tháo gỡ "điểm nghẽn", tập trung cho sự phát triển.

Đó là lưu ý được Phó Thủ tướng Mai Văn Chính tại buổi làm việc với Bộ VHTTDL vào cuối tuần qua, tại trụ sở Chính phủ.

Tháo gỡ "điểm nghẽn" thể chế

Phó Thủ tướng nhấn mạnh, năm 2025 là năm cuối cùng thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, năm Chính phủ quyết tâm đạt tốc độ tăng trưởng 8% trở lên, cũng là năm cả nước thực hiện nhiều công việc quan trọng về sắp xếp tổ chức bộ máy, triển khai Đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội XIV của Đảng; triển khai Nghị quyết 57-NQ/TW về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia, năm có nhiều ngày lễ lớn, dịp kỷ niệm trọng đại.

Trước những nhiệm vụ quan trọng, yêu cầu cấp bách đang đặt ra, Phó Thủ tướng mong muốn lắng nghe các kiến nghị, giải pháp của Bộ VHTTDL để "về đích" thành công, góp phần đạt được các chỉ tiêu Đại hội XIII của Đảng đề ra. Trên tinh thần đánh giá đúng thực chất, không tô hồng hay bôi đen, báo cáo với Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, năm 2024 và 3 tháng đầu năm 2025, Bộ VHTTDL đã nỗ lực, quyết tâm cao trong thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm. Thực hiện chỉ đạo của Bộ Chính trị, Chính phủ trong tập trung tháo gỡ "điểm nghẽn" về thể chế, Bộ đang tập trung hoàn thiện, trình Quốc hội dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo; tích cực chuẩn bị ban hành các Nghị định sau khi Quốc hội đã thông qua Luật Di sản văn hóa (sửa đổi).

Sau khi Quốc hội thông qua Nghị quyết phê duyệt chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035, trên cơ sở quyết nghị của Trung ương Đảng là khẩn trương triển khai chương trình, Bộ đã tổ chức Hội thảo lần một và đang chuẩn bị Hội thảo lần hai để hoàn thiện, chuẩn bị trình Thủ tướng Chính phủ trong tháng 5 để phê duyệt báo cáo nghiên cứu khả thi, làm cơ sở triển khai Chương trình trong năm 2026. Bộ trưởng cho biết, tiếp nhận nhiệm vụ chức năng quản lý nhà nước về lĩnh vực Báo chí và Truyền thông, Bộ VHTTDL đã chủ động triển khai nhiều công việc trọng tâm, cho ý kiến để tiếp tục hoàn thiện Luật Báo chí (sửa đổi), sớm trình Quốc hội. "Quan điểm của Bộ VHTTDL luôn nhất quán chuyển tư duy từ "làm văn hóa sang quản lý nhà nước về văn hóa", trên cơ sở bám sát thực tiễn, tháo gỡ "điểm nghẽn" về thể chế, hoàn thiện thể chế trong từng lĩnh vực, thực hiện các công việc có trọng tâm, trọng điểm, khối lượng, sản phẩm rõ ràng. Đây là bước tiến từ tư duy đến hành động, mang đến nhiều kết quả tích cực…", Bộ trưởng nhấn mạnh.

Phát huy sức mạnh mềm văn hóa

Bộ trưởng cho biết, thời gian qua, Bộ tập trung vào nhiệm vụ xây dựng môi trường văn hóa, xây dựng con người Việt Nam với những giá trị chuẩn mực, phù hợp để phát huy hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình, phát huy những phẩm chất tốt đẹp của con người Việt Nam theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng XIII. "Công tác xây dựng môi trường văn hóa gắn với xây dựng con người văn hóa đi đúng hướng, lấy địa bàn cơ sở làm trọng tâm, nhân dân là chủ thể để bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa đã được triển khai bài bản, từ làm điểm đến nhân rộng ra nhiều mô hình. Đến nay, đã xây dựng, phát triển nhiều mô hình giữ gìn bản sắc văn hóa, phong tục tập quán, truyền thống tốt đẹp…", Bộ trưởng khẳng định.

Thực hiện quan điểm xuyên suốt trong các Nghị quyết của Đảng, để văn hóa thực sự ngang hàng với kinh tế, chính trị, xã hội, theo Bộ trưởng, sự gắn kết giữa văn hóa và kinh tế thể hiện ngày càng rõ hơn. Sau tổng kết Quyết định số 1755/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030, Bộ đã lựa chọn ba nhóm lợi thế để tập trung phát triển: Du lịch văn hóa, nghệ thuật biểu diễn và điện ảnh. Ba lĩnh vực này đã có sản phẩm cụ thể đóng góp vào GDP, điển hình như các concert đình đám *Anh trai say hi*, *Anh trai vượt ngàn chông gai*; hay thành công trong xúc tiến du lịch qua điện ảnh, qua các thước phim hình ảnh Việt Nam được lan tỏa, lượng tìm kiếm trên Google về chúng ta ngày càng tăng.

Góp phần gia tăng sức mạnh mềm văn hóa, nhiều điểm sáng trên các lĩnh vực được ghi nhận như bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa; nhiều di sản được UNESCO ghi danh, tăng thêm vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế. Ngoại giao văn hóa với sự chuyển đổi từ gặp gỡ, giao lưu sang hợp tác đích thực. Bộ đã ký 19 hợp tác quốc tế, trong đó có hai hợp tác phía Chính phủ. Việc tranh thủ thêm nguồn lực trong ngoại giao văn hóa đã góp phần quảng bá rộng hơn hình ảnh Việt Nam, phục vụ tốt các chuyến thăm cấp cao của lãnh đạo Đảng, Nhà nước. Trên lĩnh vực thể thao, theo Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng, Bộ đang tập trung lựa chọn các bộ môn của Olympic, châu Á để đưa vào đào tạo. Đây là đầu tư có chiến lược bài bản, lâu dài. Hiện nay, toàn ngành

PHÓ THỦ TƯỚNG MAI VĂN CHÍNH:

"Tiếp tục đổi mới tư duy, tạo phát triển đột phá"

● **PHƯƠNG ANH; ảnh: TRẦN HUẤN**



Toàn cảnh buổi làm việc



"Ngành VHTTDL phải tiếp tục đổi mới tư duy, đột phá, kiến tạo không gian phát triển văn hóa; xây dựng gia đình, phát triển TDTT, du lịch, báo chí, phát thanh truyền hình, thông tấn, xuất bản. Bên cạnh đó, cần có các chính sách đột phá để phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số…"

(Phó Thủ tướng MAI VĂN CHÍNH)

"Quan điểm của Bộ VHTTDL luôn nhất quán chuyển tư duy từ "làm văn hóa sang quản lý nhà nước về văn hóa", trên cơ sở bám sát thực tiễn, tháo gỡ "điểm nghẽn" về thể chế, hoàn thiện thể chế trong từng lĩnh vực, thực hiện các công việc có trọng tâm, trọng điểm, khối lượng, sản phẩm rõ ràng. Đây là bước tiến từ tư duy đến hành động, mang đến nhiều kết quả tích cực."

(Bộ trưởng NGUYỄN VĂN HÙNG)

đang tích cực chuẩn bị, hướng đến SEA Games 33 tại Thái Lan. Đồng thời, tập trung chỉ đạo tổ chức Đại hội TDTT các cấp, hướng đến Đại hội TDTT toàn quốc.

Du lịch phát triển mạnh mẽ, là điểm sáng của nền kinh tế. Hai tháng đầu năm 2025, lượng khách quốc tế đến Việt Nam trên bình diện chung tăng 30% so với năm trước. Du lịch phấn đấu đón 22-23 triệu lượt khách quốc tế năm 2025. Bộ trưởng nhấn mạnh, đối với lĩnh vực truyền thông, với chức năng quản lý nhà nước mới tiếp nhận, Bộ đang tập trung tăng cường hơn nữa truyền thông chính sách, tích cực áp dụng các biện pháp kỹ thuật để quản lý, quản trị mạng xã hội, góp phần ngăn chặn, phản bác, đấu tranh tư tưởng chống phá, thù địch xâm phạm đến nền tảng tư tưởng Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối quan điểm của Đảng ta.

Bên cạnh đó, toàn ngành vẫn đang phải đối mặt với nhiều khó khăn. Hệ thống chính sách, pháp luật đã được hoàn thiện một bước nhưng vẫn còn thiếu, một số lĩnh vực còn chưa có luật điều chỉnh như Nghệ thuật biểu diễn, Mỹ thuật, Nhiếp ảnh, Triển lãm, Văn học… Một số chế độ, chính sách đã bộc lộ bất cập nhưng chậm được sửa đổi. Nguồn lực đầu tư cho văn hóa chưa thực sự được đẩy mạnh. Chất lượng, số lượng đội ngũ cán bộ văn hóa, chuyên gia đầu ngành còn thiếu...

Đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, thời gian tới, Bộ VHTTDL sẽ tiếp tục rà soát, sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy. Tập trung ổn định hoạt động của Bộ VHTTDL sau khi Chính phủ ban hành Nghị định số 43/2025/NĐ-CP, bảo đảm các cơ quan, đơn vị, tổ chức sau sắp xếp hoạt động thông suốt, hiệu lực, hiệu quả.

Bộ VHTTDL sẽ hoàn thiện, triển khai Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Tổ chức thành công Đại hội đảng cấp cơ sở, Đại hội đảng bộ Bộ VHTTDL hướng tới Đại hội cấp trên, Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng. Rà soát các mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ phát triển ngành đã được Trung ương, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ phê duyệt giai đoạn 2021-2025 để tập trung hoàn thành; xây dựng các đề án trong chương trình công tác của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ năm 2025, bảo đảm tiến độ, chất lượng. Tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật của ngành. Triển khai công tác ngoại giao văn hóa thực chất, hiệu quả theo hướng hợp tác đích thực. Tham mưu, chủ trì, phối hợp với các cơ quan tổ chức các sự kiện văn hóa, nghệ thuật cấp quốc gia, phục vụ các sự kiện lớn của đất nước… Trong lĩnh vực báo chí, xuất bản, tham mưu xây dựng nền báo chí "chuyên nghiệp - nhân văn - hiện đại". Tuyên truyền, định hướng thông tin kịp thời, chính xác, phục vụ nhiệm vụ chính trị, thông tin thiết yếu; xây dựng văn hóa ứng xử lành mạnh trên môi trường số, tạo dựng các giá trị văn hóa phù hợp với thời đại phát triển xã hội số...

Phó Thủ tướng Mai Văn Chính đánh giá cao những kết quả đạt được của Bộ VHTTDL thời gian qua với rất nhiều điểm sáng. Phó Thủ tướng ghi nhận, Bộ đã tích cực chuyển từ duy từ "làm văn hóa sang quản lý nhà nước về văn hóa", tập trung tháo gỡ nút thắt để tạo thuận lợi cho sự phát triển. Bộ đã đẩy mạnh công tác hoàn thiện thể chế, các cơ chế, chính sách về văn hóa, thể thao, du lịch, báo chí xuất bản ngày càng toàn diện, sâu sắc hơn. Nhiều sự kiện văn hóa lớn được tổ chức, huy động sự tham gia của đông đảo nhân dân. Các ngành công nghiệp văn hóa có bước phát triển, mang lại hiệu quả kinh tế, góp phần nâng cao đời sống tinh thần, quảng bá rộng rãi các giá trị văn hóa tốt đẹp. Công tác ngoại giao văn hóa được triển khai tích cực, hiệu quả.

Du lịch phục hồi toàn diện, tiếp tục là điểm sáng trong bức tranh kinh tế, xã hội của đất nước. Thể thao cho mọi người, thể thao thành tích cao đạt nhiều kết quả tích cực. Công tác báo chí, định hướng thông tin kịp thời, chính xác, phục vụ các nhiệm vụ chính trị quan trọng của đất nước. Thay mặt Chính phủ, Phó Thủ tướng biểu dương những nỗ lực, kết quả đạt được của Bộ VHTTDL trong thời gian qua và khẳng định, những kết quả này đã góp phần tích cực vào sự phát triển kinh tế, xã hội chung của đất nước.

Trước những thách thức đang đặt ra, Phó Thủ tướng đề nghị ngành tham mưu các giải pháp, tiếp tục nỗ lực vượt qua khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ thời gian tới. Về các nhiệm vụ trong năm 2025, Phó Thủ tướng yêu cầu ngành VHTTDL phải tiếp tục đổi mới tư duy, đột phá, kiến tạo không gian phát triển văn hóa; xây dựng gia đình, phát triển TDTT, du lịch, báo chí, phát thanh truyền hình, thông tấn, xuất bản. Bên cạnh đó, cần có các chính sách đột phá để phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số. Về các nhiệm vụ trọng tâm, Phó Thủ tướng đề nghị Bộ tham mưu hoàn thiện thể chế; xây dựng, trình ban hành các văn bản chi tiết hướng dẫn thi hành luật. Chủ động phối hợp với các cơ quan của Quốc hội, các Bộ, ngành liên quan trong quá trình rà soát, sửa đổi, bổ sung một số luật của ngành, bảo đảm yêu cầu chất lượng, tiến độ.

Năm 2025 là năm có nhiều ngày lễ lớn, các sự kiện trọng đại của đất nước như kỷ niệm 95 năm thành lập Đảng, 50 năm giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, 135 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, 80 năm thành lập Nước; 100 năm Báo chí Cách mạng Việt Nam... Với trọng trách của mình, Bộ VHTTDL tiếp tục nỗ lực để tạo thêm những điểm nhấn ấn tượng, hoàn thành nhiệm vụ Đảng, Nhà nước và nhân dân tin tưởng giao phó. Cơ bản thống nhất với những nhiệm vụ trọng tâm trong báo cáo, Phó Thủ tướng đề nghị Bộ tập trung hoàn thành Dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo, trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 9 (tháng 5.2025); Luật Báo chí (sửa đổi); lập đề nghị xây dựng Luật sửa đổi, bổ sung một số điều Luật Xuất bản... Hoàn thiện Báo cáo khả thi Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035. Đây là chương trình lớn, với nhiều mục tiêu mang tính chất đột phá của quốc gia, được lãnh đạo Đảng, Nhà nước quan tâm. Về đầu tư công, Phó Thủ tướng cho biết sẽ làm việc với Bộ, tinh thần là triển khai tích cực, có trọng tâm, trọng điểm, không dàn trải, tạo đột phá trong phát triển.

Phó Thủ tướng cũng yêu cầu Bộ tiếp tục tập trung đẩy mạnh phát triển các ngành công nghiệp văn hóa, góp phần vào tăng trưởng chung của kinh tế đất nước; triển khai Nghị quyết 57 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia... Đồng thời, tiếp tục tập trung nhiệm vụ xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, hoàn thiện nhân cách, phát triển con người, xây dựng hệ văn hóa gia đình, văn hóa dân tộc, góp phần thực hiện các nhiệm vụ của ngành… ■

Không phải người giàu mới được ghép tạng tình nguyện

QUỲNH HOA

Năm 2024, số người bệnh hiến tạng sau chết là 41 ca. Đây là con số kỷ lục của Việt Nam tính đến thời điểm hiện tại. Nhiều cuộc đời bệnh nhân được "tái sinh" sau những ca phẫu thuật ghép tạng, trong đó có rất nhiều người kinh tế gia đình khó khăn.

Anh N.M.H, 44 tuổi, ở Hà Nội bị tai nạn giao thông dẫn đến đa chấn thương. Mặc dù được các bác sĩ nỗ lực cứu chữa song không có kỳ tích nào đến với anh. Không còn hy vọng, ngày 12.3, vợ anh, chị V.T.D, 38 tuổi, mẹ của ba con nhỏ (bé út mới 5 tuổi), gạt đi nỗi đau thương mất chồng, đã chủ động liên hệ với bệnh viện để hiến tặng tạng của chồng với mong muốn cứu giúp những bệnh nhân đang cận kề ranh giới sinh tử.

Không thể đặt nặng vấn đề tiền nong

"Gia đình chúng tôi quyết định hiến tặng tạng để sự sống của các bệnh nhân khác được tiếp nối. Những ai nhận được trái tim, lá gan của chồng tôi, xin hãy trân trọng cuộc sống. Với mẹ con tôi, anh ấy vẫn mãi mãi sống trong tim", vợ của anh N.M.H trải lòng.

Trong ba ngày liên tiếp (10, 12, 13.3) tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, chị V.T.D là một trong ba gia đình đã đưa ra quyết định đầy nhân văn khi hiến tặng tạng của người thân không may chết não. Nghĩa cử cao đẹp này không chỉ giúp hồi sinh sự sống cho nhiều bệnh nhân mà còn lan tỏa thông điệp sâu sắc về lòng nhân ái và sự sẻ chia. Mỗi món quà sự sống được trao đi không chỉ giúp những người nhận tạng có cơ hội hồi sinh mà còn thắp lên hy vọng cho hàng trăm bệnh nhân khác, những người vẫn đang mong mỏi chờ đợi một phép màu từ những nghĩa cử cao đẹp như vậy. Trong số các bệnh nhân sau ca ghép, một số bệnh nhân đã tỉnh táo, nói chuyện bình thường ngay sau mổ, một số bệnh nhân đang dần ổn định. TS.BS Dương Đức Hùng, Giám đốc Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức cho biết, hiện nay, số lượng bệnh nhân suy tạng đăng ký được ghép lên đến hàng nghìn người, trong đó có rất nhiều bệnh nhân nghèo.

Trong khi chi phí cho một ca ghép tạng từ hàng trăm triệu đến hàng tỉ đồng. Vậy bệnh nhân nghèo có được ghép tạng từ những người hiến tình nguyện? Nói về điều này, TS.BS Dương Đức Hùng cho hay, trước kia, khi người chết não hiến tạng mà có tạng phù hợp chỉ số với tạng của bệnh nhân nghèo, các bác sĩ của êkip phẫu thuật nhiều lần gọi điện hỏi ý kiến lãnh đạo bệnh viện là có thực hiện ghép không? Nhưng luôn có câu trả lời là "vẫn ghép". Thiếu tiền thì huy động sự hỗ trợ của "Mạnh Thường Quân", trích quỹ hỗ trợ bệnh nhân nghèo của bệnh viện chứ không thể vì hoàn cảnh kinh tế mà để bệnh nhân chết. "Vì đằng sau họ là còn vợ con, gia đình và còn nhiều vấn đề khác. Hơn bao giờ hết, y tế là ngành đảm bảo an sinh xã hội nên không thể đặt nặng vấn đề tiền nong trong vấn đề này được. Với bệnh nhân khó khăn được Bệnh viện hỗ trợ bữa ăn từ bệnh nhân đến người nhà, khi ra viện được đưa về bằng chuyến xe miễn phí", Giám đốc Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức nhấn mạnh.

Vẫn còn nhiều khoảng trống cần được lấp đầy

Cũng theo ông Hùng, trong vấn đề ghép tạng, khi có chỉ định ghép và có tạng phù hợp sẽ được ưu tiên thực hiện sớm chứ không phải giàu hay nghèo. Ví dụ, một bệnh nhân suy thận có chỉ định ghép cần thực hiện sớm, không để họ chạy thận nhân tạo đến lúc bệnh nặng rồi mới ghép thì sức khỏe đã kém, kèm theo các bệnh khác như suy tim. Điều này làm tăng chi phí sau ghép. Nếu tiến hành ghép trên nền bệnh nhân khỏe mạnh thì chỉ cần dùng thuốc ức chế miễn dịch sau ghép, chi phí rất rẻ, bệnh nhân có BHYT thì chỉ khoảng ba triệu đồng/tháng. Thực tế có nhiều bệnh nhân sau ghép gan vẫn còn đi làm phụ hồ, lao động chân tay được.

Hiện nay Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức đang thống kê để đưa ra số liệu về chi phí cho một ca ghép tạng. Tuy nhiên, ông Dương Đức Hùng thông tin, mỗi ca có chi phí khác nhau vì tùy từng bệnh nhân, tùy từng sự thích ứng, diễn biến của mỗi trường hợp như sử dụng máy móc nhiều sẽ cao hơn những người ghép còn khỏe mạnh. Dù vậy, ngành y tế không đặt nặng vấn đề lỗ, lãi trong hoạt động tình nguyện, an sinh xã hội. Sau hơn 30 năm, từ ca ghép thận đầu tiên năm 1992, Việt Nam đã làm chủ công nghệ với hơn 9.300 ca ghép thành công tại 28 bệnh viện trên cả nước. Những ca ghép phức tạp như ghép phổi tại Bệnh viện Phổi Trung ương hay ghép tim - gan đồng thời tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức cho thấy trình độ y học Việt Nam tiệm cận thế giới.

> *"Đằng sau họ còn vợ con, gia đình và còn nhiều vấn đề khác. Hơn bao giờ hết, y tế là ngành đảm bảo an sinh xã hội nên không thể đặt nặng vấn đề tiền nong trong vấn đề này được. Với bệnh nhân khó khăn được Bệnh viện hỗ trợ bữa ăn từ bệnh nhân đến người nhà, khi ra viện được đưa về bằng chuyến xe miễn phí."*
>
> **(TS.BS DƯƠNG ĐỨC HÙNG, Giám đốc Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức)**

Tuy nhiên, nguồn hiến tạng từ người chết, chết não vẫn khan hiếm, trong khi nhu cầu ghép tạng ngày càng tăng. Việt Nam có tỉ lệ ghép tạng cao nhất Đông Nam Á (hơn 1.000 ca/năm) nhưng tỷ lệ hiến tạng sau chết lại thuộc nhóm thấp nhất thế giới, chủ yếu là ghép tạng từ người hiến đang sống. Vì vậy, mỗi năm có rất nhiều bệnh nhân đã ra đi vì không chờ đợi đến khi có tạng hiến. Việc thiếu nguồn hiến, các chuyên gia cho rằng, nguyên nhân chủ yếu do nhận thức cộng đồng còn hạn chế, công tác truyền thông, vận động chưa thực sự hiệu quả. Tại hội thảo "Tăng cường vai trò truyền thông, vận động hiến tặng mô, tạng từ người hiến sau khi chết, chết não" vừa diễn ra tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ Y tế Trần Văn Thuấn cho rằng, Bộ Y tế đã và đang quyết liệt chỉ đạo để từng bước hoàn thiện hệ thống cơ chế, chính sách nhằm thúc đẩy hoạt động hiến, lấy, ghép mô tạng phát triển mạnh mẽ và bền vững. Tuy nhiên vẫn còn nhiều khoảng trống cần được lấp đầy.

Theo Thứ trưởng Trần Văn Thuấn, hiện nay chưa có cơ chế, chính sách rõ ràng cho hoạt động tư vấn hiến tặng mô, tạng từ người chết não, chết tim. Công tác truyền thông dù đã được đẩy mạnh nhưng chưa đủ rộng và hiệu quả, nhiều người dân vẫn e ngại, hiểu biết hạn chế, thậm chí lo ngại về tâm linh, đạo đức. Thời gian tới, ông Thuấn khẳng định, Bộ Y tế sẽ nghiên cứu, đề xuất các cơ chế, chính sách cụ thể để hỗ trợ, tạo điều kiện cho các tổ chức, bệnh viện thành lập đội ngũ tư vấn hiến tặng mô, tạng, đảm bảo có chế độ đãi ngộ phù hợp, giúp họ yên tâm công tác. Tăng cường hợp tác quốc tế để học hỏi kinh nghiệm từ các quốc gia có hệ thống hiến tặng mô, tạng phát triển, đồng thời xây dựng các chương trình đào tạo chuyên sâu về tư vấn hiến tạng.

Các chuyên gia cho biết, ở một số quốc gia việc hiến tạng từ người cho chết não là phổ biến, như Tây Ban Nha, nếu không có đơn từ chối hiến tạng của gia đình người chết não thì được coi là đồng ý hiến tạng. Nhưng Việt Nam không thể áp dụng mô hình này, nếu phần lớn gia đình đồng ý nhưng chỉ cần một người không đồng ý hiến tạng thì không thể tiến hành việc lấy tạng. Do vậy, cần thiết truyền thông thay đổi nhận thức cộng đồng về hiến tạng, lan toả ý nghĩa nhân văn, cao cả của việc hiến mô tạng tới mọi tầng lớp nhân dân, từ các cơ quan, tổ chức cho đến từng gia đình và cá nhân. ■



Các bác sĩ dành phút mặc niệm bệnh nhân trước khi phẫu thuật lấy tạng

Phẫu thuật miễn phí cho hơn 100 trẻ bị dị tật hở môi, vòm miệng

Từ ngày 10 đến 20.3, Bệnh viện Trung ương Huế và tổ chức Interplast của CHLB Đức tổ chức chương trình khám sáng lọc và phẫu thuật miễn phí cho các bệnh nhi bị dị tật khe hở môi, vòm miệng ở các địa phương trong nước. Hoạt động này được tổ chức tại Trung tâm Răng Hàm Mặt của Bệnh viện Trung ương Huế.

Theo đó, đoàn phẫu thuật thiện nguyện Interplast có 13 chuyên gia, y bác sĩ đến từ các nước Đức, Tây Ban Nha, Áo, Italia, phối hợp với các bác sĩ của Bệnh viện Trung ương Huế đã khám sàng lọc cho nhiều trẻ em và phẫu thuật cho hơn 100 trẻ bị dị tật hở môi, vòm miệng, các khuyết tật bẩm sinh khác. Các trẻ được phẫu thuật đến từ nhiều địa phương trong nước như: Huế, Quảng Trị, Quảng Bình, Hà Tĩnh, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định,… Những trẻ này bị dị tật bẩm sinh khe hở môi, vòm miệng chưa được phẫu thuật hoặc đã phẫu thuật có nhu cầu sửa sẹo, đóng lỗ thông vòm miệng, ghép xương khe hở cung hàm.

Theo BS Nguyễn Hồng Lợi, Giám đốc Trung tâm Răng Hàm Mặt của Bệnh viện Trung ương Huế, chương trình thiện nguyện này nhằm trả lại nụ cười hoàn thiện cho trẻ, giúp các em có thể hòa nhập và tự tin hơn trong cuộc sống.

Trong 10 năm qua, tổ chức Interplast và bệnh viện đã có những hợp tác và phẫu thuật cho gần 1.200 trường hợp bị dị tật hở môi, vòm miệng. Đồng thời, trong các đợt phẫu thuật, đoàn chuyên gia của Interplast cũng chuyển giao những kỹ thuật mới, hiện đại về phẫu thuật khe hở môi, vòm miệng và gây mê hồi sức cho đội ngũ y bác sĩ của Bệnh viện Trung ương Huế.

S.THÙY

Di tích Khâm Thiên Giám đang… chờ sập

Bài, ảnh: SƠN THÙY

Không gian di tích Khâm Thiên Giám triều Nguyễn tại số 82 Hàn Thuyên, phường Đông Ba (quận Phú Xuân, thành phố Huế) đang trở nên nhếch nhác, hoang tàn. Công trình chính của di tích đã xuống cấp nghiêm trọng và đang trong tình trạng… chờ sập.



Công trình chính Khâm Thiên Giám nha đã xuống cấp nghiêm trọng, có nguy cơ đổ sập

Thời gian qua, với sự tác động của thiên nhiên và nhiều nguyên nhân khác, di tích Khâm Thiên Giám (khu Lục Bộ) đã bị xuống cấp nghiêm trọng, nhếch nhác, hoang tàn. Công trình chính của di tích là Khâm Thiên Giám nha có thể đổ sập bất cứ lúc nào. Hệ mái ngói đã bị trụt, nhiều điểm bị rơi vỡ; các cấu kiện gỗ gần như không còn khả năng chịu lực; vách tường ẩm mốc, rêu phủ... Đặc biệt, khi tiếp cận bên trong công trình chính là Khâm Thiên Giám nha, chúng tôi càng thấy mức độ hoang tàn và đổ nát của di tích này.

Khâm Thiên Giám triều Nguyễn là cơ quan thực hiện nhiệm vụ quan sát thiên văn, dự báo thời tiết, làm lịch và tư vấn phong thủy cho triều đình, được lập từ năm 1803 dưới thời Gia Long. Đến thời Minh Mạng thì Khâm Thiên Giám hoạt động quy củ hơn, và triều đình cho xây dựng thêm công trình Quan Tượng Đài để quan sát thiên văn, khí tượng, thời tiết. Quan Tượng Đài đặt ở trên pháo đài Nam Minh, nằm phía Tây Nam của Kinh thành Huế, do Khâm Thiên Giám trực tiếp quản lý. Năm 1918, vua Khải Định cho dời Khâm Thiên Giám về ở vị trí hiện tại và đến nay đã hơn 100 năm. Sau thời gian dài bị xuống cấp, hư hại, Quan Tượng Đài đã được trùng tu trong giai đoạn 2012-2013, nhưng di tích Khâm Thiên Giám vẫn đang còn chờ.

Được biết, từ những năm 1960, một số hộ dân đã vào bên trong di tích Khâm Thiên Giám để sinh sống, sau đó số lượng dân cư tăng dần. Các hạng mục công trình đã bị trưng dụng, biến dạng và hư hại theo thời gian. Những năm về sau, nhiều công trình nhà ở cũng được xây mới ở khu vực di tích và vùng bảo vệ. Triển khai đề án "Di dời dân cư, giải phóng mặt bằng khu vực 1 di tích Kinh thành Huế" trong giai đoạn II, tỉnh Thừa Thiên Huế (nay là thành phố Huế) đã phê duyệt việc giải phóng mặt bằng ở di tích Khâm Thiên Giám với hơn 15.100m^2 và di dời khoảng 50 hộ (cả hộ chính và hộ phụ). Đây là chính sách lớn, được triển khai đồng bộ với khoảng hơn 4.000 hộ dân ở khu vực I Kinh thành Huế được di dời tái định cư, có môi trường sống tốt hơn. Đồng thời, đó cũng là cơ sở để triển khai công tác bảo tồn, tu bổ và phát huy giá trị các di tích ở khu vực Kinh thành Huế.



Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế đã triển khai các giải pháp chống đỡ, gia cố di tích tạm thời trong lúc chờ thực hiện trùng tu



Biển thông báo nguy hiểm để người dân không vào bên trong di tích xuống cấp

Theo ghi nhận của phóng viên, đến nay, nhiều hộ dân trong khuôn viên di tích Khâm Thiên Giám đã di dời đến nơi ở mới theo chính sách của đề án, tuy nhiên, một số hộ vẫn còn sinh sống nơi đây. Nhiều gia đình sau khi di dời, mặt bằng chưa được dọn dẹp, trở thành điểm "tập kết" rác thải nên không gian trở nên nhếch nhác, nhất là vào mùa mưa ẩm. Đại diện Trung tâm Phát triển quỹ đất quận Phú Xuân cho biết, ở khu vực Khâm Thiên Giám có 20 hộ chính được nhận các chính sách hỗ trợ và di dời theo đề án, đến nay có 7 hộ đã chuyển đi và bàn giao mặt bằng. Trong số 13 hộ chính còn lại, có một số hộ đang xây nhà ở khu tái định cư chưa xong nên chưa chuyển đi kịp; một số hộ còn vướng mắc do yêu cầu các chính sách cho hộ phụ. Riêng tại công trình chính của Khâm Thiên Giám, từng có hai hộ cư trú, hiện một hộ đã bàn giao mặt bằng để tái định cư theo đề án.

Vừa qua, Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế đã phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng hồ sơ di tích đối với Khâm Thiên Giám. Hồ sơ đã được Hội đồng cấp thành phố thông qua và đang trình Bộ VHTTDL công nhận Khâm Thiên Giám triều Nguyễn là di tích cấp quốc gia. Ông Lê Công Sơn, Phó Giám đốc Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế cho biết, việc xây dựng hồ sơ đề nghị công nhận Khâm Thiên Giám là di tích quốc gia là cơ sở để bảo tồn, tu bổ di tích này. Ban Quản lý dự án đã khảo sát và lập phương án tu bổ, phục hồi và phối hợp với đơn vị tư vấn hoàn thành hồ sơ chi tiết, đề xuất dự án trong kế hoạch trung hạn 2026-2030. Nếu được công nhận di tích, Trung tâm sẽ lập dự án để trình thành phố Huế xem xét, phê duyệt để triển khai. Thời gian qua, Trung tâm cũng đã tiến hành các giải pháp gia cố, bao che, chống đỡ tạm thời di tích Khâm Thiên Giám trong khi chờ triển khai dự án trùng tu; đồng thời, đặt biển thông báo cấm người dân vào khu vực công trình chính của di tích để đảm bảo an toàn.

Theo nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa, việc lên kế hoạch tu bổ, phục hồi di tích Khâm Thiên Giám là cấp thiết để kịp "cứu vớt" công trình chính đang xuống cấp. Mặc dù công trình đã bị hư hại, biến dạng, đổ nát nhưng những dấu tích ở bên trong công trình vẫn còn như án thờ, hình vẽ các chòm sao vẫn còn lưu lại trên tường... Ngoài các tư liệu từ châu bản triều Nguyễn, Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế cũng tiếp cận được các tư liệu, sách của Pháp về di tích Khâm Thiên Giám nên có nhiều cơ sở để bảo tồn, phục hồi di tích này. Tiến tới tổ chức trưng bày về một thiết chế khoa học thời quân chủ; đồng thời có các phương án phát huy giá trị di tích phù hợp. ■

TP.HCM xét chọn 50 cá nhân tiêu biểu thuộc 7 lĩnh vực

Sở Nội vụ TP.HCM vừa thông tin về việc xét chọn 50 cá nhân tiêu biểu trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ và phát triển thành phố từ năm 1975 đến nay. Hoạt động nhằm ghi nhận những đóng góp to lớn của các cá nhân trong quá trình phát triển của TP.HCM.

Đối tượng xét chọn là những cá nhân có đóng góp tích cực cho sự nghiệp xây dựng, bảo vệ và phát triển TP.HCM, không phân biệt độ tuổi, nghề nghiệp, tôn giáo hay dân tộc. Các cá nhân này có thể là những người đã mất, nhưng vẫn để lại dấu ấn trong nhiều lĩnh vực, từ công tác đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội, đến các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh. Tiêu chuẩn để được xét chọn là các cá nhân phải có đóng góp nổi bật, để lại những dấu ấn rõ nét trong việc phát triển TP.HCM trong suốt 50 năm qua. Đặc biệt, những cá nhân được xét chọn phải được Nhân dân TP.HCM ghi nhận, ủng hộ và thừa nhận rộng rãi.

Về quá trình xét chọn, TP.HCM đã tiếp nhận hồ sơ từ 43 cơ quan, đơn vị, địa phương và báo đài, với tổng số 254 cá nhân được đề xuất… Đến ngày 12.3.2025, TP.HCM đã đề xuất 60 cá nhân (có 31 người đã mất) để thực hiện xét chọn 50 cá nhân tiêu biểu trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ và phát triển TP.HCM (1975-2025).

Dự kiến, TP.HCM sẽ chọn ra 50 cá nhân tiêu biểu, thuộc 7 lĩnh vực: Lĩnh vực chính trị và quản lý nhà nước (13 cá nhân); hoạt động xã hội (12 cá nhân); giáo dục - đào tạo, y tế, khoa học - công nghệ (11 cá nhân); văn hóa - nghệ thuật - báo chí truyền thông (10 cá nhân); kinh tế (5 cá nhân); quốc phòng - an ninh (4 cá nhân) và dân tộc - tôn giáo (5 cá nhân). Sau khi xét chọn, TP.HCM sẽ tổ chức lễ tri ân, tôn vinh các cá nhân tiêu biểu.

T.TRANG

UNESCO TRAVEL FEST 2025:

Lan tỏa giá trị bền vững

● NGUYỄN ANH

Sự kiện UNESCO TRAVEL FEST 2025 với chủ đề "Nắm vận hội, hướng tương lai", do Câu lạc bộ Lữ hành UNESCO Hà Nội tổ chức vừa qua đã thu hút sự tham gia của gần 1.000 khách mời, doanh nghiệp du lịch. Sự kiện không chỉ là dịp để các doanh nghiệp giao lưu, học hỏi mà còn tạo tiền đề cho những hợp tác dài hạn, góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh của du lịch Việt Nam trên thị trường quốc tế.



Lễ phát động hưởng ứng Chương trình kích cầu du lịch 2025 **Ảnh: VÕ HOÀI NAM**

Vì một ngành Du lịch phát triển bền vững

Tại sự kiện, Câu lạc bộ Lữ hành UNESCO Hà Nội đã phát động hội viên hưởng ứng Chương trình kích cầu du lịch 2025 với chủ đề "Việt Nam - Đi để yêu" do Bộ VHTTDL phát động cuối tháng 2 vừa qua. Chương trình này nhằm thúc đẩy du lịch nội địa, quảng bá hình ảnh Việt Nam như một điểm đến hấp dẫn, an toàn và giàu bản sắc văn hóa. Bên cạnh đó nhiều thỏa thuận hợp tác đã được ký kết giữa Câu lạc bộ Lữ hành UNESCO Hà Nội và các đối tác chiến lược trong ngành du lịch.

Chủ tịch Câu lạc bộ Lữ hành UNESCO Hà Nội Trương Quốc Hùng khẳng định: "Để tham gia hưởng ứng Chương trình kích cầu du lịch 2025 và đạt hiệu quả cao, thời gian tới Câu lạc bộ sẽ phối hợp với Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, Sở Du lịch Hà Nội tổ chức các chương trình xúc tiến du lịch trong nước, quốc tế. Tiếp tục hỗ trợ hội viên kinh doanh đúng pháp luật, bảo vệ quyền lợi du khách; chung tay thúc đẩy phát triển du lịch xanh, hướng tới bảo vệ môi trường, gìn giữ di sản văn hóa và nâng cao trách nhiệm của các doanh nghiệp du lịch. Chúng tôi cũng sẽ phát huy vai trò là một tổ chức xã hội nghề nghiệp, là cầu nối giữa các doanh nghiệp với các địa phương và các đối tác nước ngoài; gắn kết, hỗ trợ phát triển bền vững và không ngừng nâng cao năng lực cạnh tranh nhằm tạo nên một cộng đồng vững mạnh, góp phần quảng bá hình ảnh của Thủ đô Hà Nội và Việt Nam đến với du khách trong nước và quốc tế".

Sự kiện năm nay còn là cột mốc đánh dấu 15 năm phát triển của Câu lạc bộ Lữ hành UNESCO Hà Nội. Tại buổi Gala kỷ niệm 15 năm thành lập, tri ân các đối tác đồng hành, Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Trùng Khánh đã ghi nhận và đánh giá cao những nỗ lực của Câu lạc bộ trong hành trình phát triển bền vững, sáng tạo và đóng góp tích cực vào sự phát triển chung của du lịch Việt Nam. Cục trưởng Nguyễn Trùng Khánh đề nghị Câu lạc bộ Lữ hành UNESCO Hà Nội tiếp tục hỗ trợ hội viên triển khai hiệu quả Chương trình kích cầu du lịch 2025. Trong đó, tập trung vào việc thu hút khách du lịch từ các thị trường tiềm năng, đẩy mạnh các chương trình kích cầu du lịch quốc tế. Phối hợp với các địa phương để tăng cường quảng bá, phát triển các sản phẩm du lịch mới, gắn liền với di sản văn hóa đặc sắc của Hà Nội và Việt Nam, tăng cường đổi mới sáng tạo trong phát triển sản phẩm du lịch. Ứng dụng công nghệ hiện đại trong việc cung cấp dịch vụ và quản lý du lịch; nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch…

Cầu nối xây dựng cộng đồng đoàn kết và sáng tạo

Một trong những điểm nhấn quan trọng của sự kiện UNESCO Travel Fest 2025 là chương trình giao lưu, gặp gỡ doanh nghiệp (B2B) với chủ đề "Kiến tạo vươn xa", thu hút hơn 800 doanh nghiệp du lịch trong và ngoài nước. Đây là cơ hội để các đơn vị lữ hành, khách sạn, hãng hàng không, khu nghỉ dưỡng và các dịch vụ hỗ trợ du lịch cùng nhau giới thiệu sản phẩm mới, chia sẻ xu hướng mới, tìm kiếm đối tác và xây dựng mạng lưới hợp tác chiến lược.

Bên cạnh việc kết nối doanh nghiệp, Câu lạc bộ Lữ hành UNESCO Hà Nội còn chú trọng đến việc nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch thông qua các chương trình đào tạo, hội thảo chuyên đề và các hoạt động khảo sát thực tế. Câu lạc bộ thường xuyên phối hợp với các trường đào tạo du lịch và các chuyên gia trong ngành để nâng cao kỹ năng cho đội ngũ hướng dẫn viên, nhân viên lữ hành và quản lý du lịch. Trước xu hướng số hóa, Câu lạc bộ cũng đã thúc đẩy các thành viên áp dụng công nghệ trong kinh doanh du lịch, giúp tối ưu hóa trải nghiệm khách hàng và nâng cao hiệu suất hoạt động.

Trong bối cảnh du lịch bền vững trở thành xu hướng toàn cầu, Câu lạc bộ Lữ hành UNESCO Hà Nội đã tích cực triển khai nhiều chương trình nhằm khuyến khích các doanh nghiệp thành viên thực hành du lịch có trách nhiệm. Câu lạc bộ đã kêu gọi các doanh nghiệp lữ hành tích cực tham gia vào các chương trình du lịch sinh thái, giảm thiểu rác thải nhựa, hạn chế tác động tiêu cực đến môi trường và bảo tồn tài nguyên thiên nhiên. Một trong những định hướng quan trọng của Câu lạc bộ là hỗ trợ phát triển du lịch cộng đồng tại các địa phương, giúp nâng cao đời sống của người dân và bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống.

UNESCO Travel Fest 2025 không chỉ là một sự kiện kết nối doanh nghiệp mà còn là bước tiến quan trọng trong việc định hướng phát triển bền vững cho ngành du lịch Việt Nam với sự tham gia tích cực của các doanh nghiệp trên cả nước. Trong bối cảnh ngành du lịch Việt Nam đang từng bước phục hồi sau những ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, UNESCO Travel Fest 2025 đã mang đến những giải pháp kích cầu du lịch, thúc đẩy hợp tác và tạo ra những cơ hội kinh doanh mới.

Với sự tham gia của hàng trăm doanh nghiệp trong nước và quốc tế, sự kiện này cũng góp phần nâng cao vị thế của du lịch Việt Nam trên thị trường toàn cầu, khẳng định hình ảnh một điểm đến an toàn, hấp dẫn và giàu bản sắc văn hóa. ■

Khánh Hòa rộn ràng khúc ca biển cả 2025

Festival Biển Nha Trang - Khánh Hòa 2025 chính thức được UBND tỉnh Khánh Hòa phê duyệt, hứa hẹn một mùa hè bùng nổ với 39 sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch đặc sắc, diễn ra từ 10.4 đến 27.6 trên khắp TP Nha Trang và các địa phương lân cận.

Điểm nhấn của lễ hội sẽ là chuỗi sự kiện chính từ 7-9.6, bao gồm lễ khai mạc "Ngọc sáng Biển Đông" tôn vinh vẻ đẹp quê hương, carnaval "Phố biển vào hội" rực rỡ sắc màu, các hoạt động thể thao biển sôi động, chương trình nghệ thuật quốc tế "Về đây với biển" và lễ bế mạc khép lại những ngày hội tưng bừng.

Trước thềm sự kiện chính, 28 hoạt động hấp dẫn sẽ khởi động không khí lễ hội, từ Trại điêu khắc đá mỹ thuật toàn quốc, Lễ hội kinh khí cầu "Biển, đảo yêu thương nhìn từ bầu trời", đến Hội thảo khoa học quốc tế về bảo tồn di sản, các lễ hội truyền thống như Trầm hương, Áo dài, Nghệ thuật ẩm thực quốc tế, Con đường sách, Yến sào Khánh Hòa, giải vô địch ván chèo đứng quốc tế, không gian văn hóa "Âm vang đại ngàn - Tiếng vọng biển khơi", ngày hội gốm Chăm và đại cảnh lễ hội cầu ngư.

Sau lễ bế mạc, không khí náo nhiệt vẫn tiếp diễn với giải đua thúng, lắc thúng mở rộng và giải vô địch đá cầu bãi biển quốc gia. Festival Biển 2025 là sự hòa quyện giữa văn hóa truyền thống và đương đại, là cơ hội để bảo tồn, phát huy những giá trị văn hóa đặc sắc của Nha Trang - Khánh Hòa nói riêng và Việt Nam nói chung.

Thông qua lễ hội, tỉnh Khánh Hòa muốn gửi gắm đến bạn bè trong nước và quốc tế thông điệp về một vùng đất giàu tiềm năng, không chỉ về kinh tế, văn hóa, thể thao, du lịch, mà còn về khát vọng phát triển bền vững, hài hòa với thiên nhiên.



Sẽ có 39 sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch tại Festival Biển Nha Trang - Khánh Hòa 2025

Tin, ảnh: XUÂN HƯỚNG

NỮ TƯỚNG NGUYỄN THỊ ĐỊNH:

Tấm gương sáng ngời, hình ảnh cao đẹp của phụ nữ Việt Nam

● **LÊ HOÀN**

Hội thảo khoa học "Cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của đồng chí Nguyễn Thị Định" nhân kỷ niệm 105 năm ngày sinh của nữ tướng Nguyễn Thị Định (15.3.1920 - 15.3.2025) vừa diễn ra tại Bến Tre, đã ôn lại cuộc đời, hoạt động cách mạng của nữ tướng Nguyễn Thị Định.



Các đại biểu chụp ảnh lưu niệm tại Hội thảo



Nữ tướng Nguyễn Thị Định (Ảnh tư liệu)

Sự kiện là dịp để tri ân, tôn vinh những cống hiến to lớn của nữ tướng Nguyễn Thị Định đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc Việt Nam và quê hương Bến Tre; là cơ sở để giáo dục, tuyên truyền truyền thống cách mạng, lan tỏa tấm gương cách mạng tiêu biểu của bà trong cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân.

Phát biểu tại hội thảo, Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Huỳnh Thành Đạt cho biết: "Hội thảo được tổ chức trang trọng là hoạt động có ý nghĩa thiết thực để chúng ta thành kính tưởng nhớ, tri ân, làm rõ thêm về cuộc đời, sự nghiệp cách mạng và những cống hiến của đồng chí Nguyễn Thị Định đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc và quê hương Bến Tre; góp phần bồi dưỡng, giáo dục lý tưởng và truyền thống cách mạng cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ, nhằm hiện thực hóa khát vọng phát triển đất nước hùng cường, phồn vinh, hạnh phúc, sánh vai với các cường quốc năm châu trong kỷ nguyên phát triển mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc".

Nguyên Phó Chủ tịch nước Đặng Thị Ngọc Thịnh bày tỏ: "Bên cạnh sự đóng góp trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng đất nước, ở vai trò là Chủ tịch Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam, cô Ba Định (nữ tướng Nguyễn Định) cũng đã có nhiều chỉ đạo, lãnh đạo để phong trào phụ nữ đi vào thực chất và sâu rộng đến các địa phương, góp phần nâng cao vị thế người phụ nữ. Từ những chỉ đạo đó mà chúng tôi đã học hỏi, tiếp nối để đưa phong trào phụ nữ cả nước đi vào chiều sâu. Học tập và kế thừa sự chỉ đạo của cô Ba Định trong công tác phụ nữ nói chung cũng như học tập tấm gương của cô Ba, phụ nữ ngày nay cũng có sự trưởng thành trên tất cả các lĩnh vực từ các thành phần trí thức, công nhân, nông dân, đội ngũ nữ cán bộ quản lý lãnh đạo. Chúng tôi nghĩ rằng tình cảm cũng như tấm lòng, tình yêu mến cô Ba Định luôn hiện diện trong tất cả các phụ nữ chúng ta".

> *"Đối với người dân Cuba, đồng chí Nguyễn Thị Định là một huyền thoại, là hình mẫu tiêu biểu của người phụ nữ Việt Nam anh hùng, kiên cường, trung hậu và dũng cảm. Cuộc đời của bà là hình mẫu của những giá trị cao cả nhất của con người. Sự khiêm nhường, giản dị, lòng vị tha, lòng yêu nước và sự cống hiến vô bờ bến cho sự nghiệp cách mạng là minh chứng phi thường cho những gì mà một dân tộc có thể làm được khi những nhà lãnh đạo tầm cỡ như Nguyễn Thị Định xuất hiện từ bên trong lòng dân tộc đó…"*
>
> **(Đại sứ đặc mệnh toàn quyền nước Cộng hòa Cuba tại Việt Nam ROGELIO POLANCO FUENTES)**

Theo Quyền Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh Bến Tre Hồ Thị Hoàng Yến, nữ tướng Nguyễn Thị Định không chỉ là người phụ nữ tiên phong trên mặt trận đấu tranh giải phóng dân tộc, mà bà còn để lại dấu ấn sâu đậm trên nhiều lĩnh vực, đặc biệt là công tác tổ chức, xây dựng lực lượng và lãnh đạo phong trào phụ nữ. Bà Hồ Thị Hoàng Yến chia sẻ: "Dù ở bất cứ đâu, trên bất cứ cương vị công tác nào, trong bất cứ hoàn cảnh nào, đồng chí vẫn luôn kiên cường, dũng cảm vượt qua mọi khó khăn, gian khổ, thậm chí hy sinh, mất mát, đau thương của người vợ, người mẹ và phấn đấu, hoạt động không mệt mỏi cho đến lúc cuối đời. Tinh thần cống hiến trọn đời của đồng chí Nguyễn Thị Định vì sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, vì sự phát triển của đất nước, vì sự phát triển, tiến bộ của phụ nữ luôn là tấm gương sáng cho các thế hệ hôm nay và mai sau học tập, noi theo".

Trong bài tham luận "Tình cảm của nhân dân Cuba đối với đồng chí Nguyễn Thị Định", Đại sứ đặc mệnh toàn quyền nước Cộng hòa Cuba tại Việt Nam Rogelio Polanco Fuentes nhấn mạnh: "Đối với người dân Cuba, đồng chí Nguyễn Thị Định là một huyền thoại, là hình mẫu tiêu biểu của người phụ nữ Việt Nam anh hùng, kiên cường, trung hậu và dũng cảm. Cuộc đời của bà là hình mẫu của những giá trị cao cả nhất của con người. Sự khiêm nhường, giản dị, lòng vị tha, lòng yêu nước và sự cống hiến vô bờ bến cho sự nghiệp cách mạng là minh chứng phi thường cho những gì mà một dân tộc có thể làm được khi những nhà lãnh đạo tầm cỡ như Nguyễn Thị Định xuất hiện từ bên trong lòng dân tộc đó. Chúng tôi tự hào về cuộc đời và những chiến công của nữ tướng Nguyễn Thị Định, cũng như sự nghiệp đấu tranh của nhân dân Việt Nam vì độc lập, giải phóng và xây dựng một quốc gia tự do, chủ quyền, như thể đó là một phần lịch sử cách mạng của chính chúng tôi".

Bà Lê Thị Thanh Liêm, nguyên Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh Bến Tre không khỏi xúc động khi được ôn lại cuộc đời, hoạt động cách mạng của nữ tướng Nguyễn Thị Định. "Đối với Bến Tre, cô Ba là người chỉ huy phong trào Đồng khởi, chỉ huy 'Đội quân tóc dài' đã đi vào huyền thoại như một bản hùng ca mà cả thế giới đều biết. Suốt cuộc đời cô Ba chỉ có Tổ quốc, dân tộc. Hội thảo khẳng định sự nghiệp và sự cống hiến của cô Ba trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, tạo sự lan tỏa, là dịp để giáo dục truyền thống cho các thế hệ, tiếp tục phát huy truyền thống, lòng yêu nước và sự nghiệp mà cô để lại. Niềm xúc động pha lẫn nỗi nhớ thương, quý trọng đối với cô Ba không bao giờ phai nhòa trong tâm tưởng của tôi", bà Lê Thị Thanh Liêm bộc bạch.

Được biết, trên cơ sở kết quả của Hội thảo khoa học "Cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của đồng chí Nguyễn Thị Định", Tỉnh ủy Bến Tre sẽ phối hợp với Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh cùng với các cơ quan Bộ, ngành của Trung ương sẽ tiến hành xây dựng đề án để kiến nghị Bộ Chính trị và Ban Bí thư công nhận nữ tướng Nguyễn Thị Định là cán bộ lãnh đạo tiêu biểu của Đảng và cách mạng Việt Nam. ■

Nữ tướng Nguyễn Thị Định sinh ngày 15.3.1920, là con út trong một gia đình nông dân nghèo, giàu lòng yêu nước tại xã Lương Hòa, huyện Giồng Trôm, tỉnh Bến Tre. Bà tham gia cách mạng, bắt đầu từ phong trào Đông Dương Đại hội năm 1936. Tháng 10.1938, bà gia nhập Đảng Cộng sản. Bà là người đã gọi cuộc nổi dậy khởi nghĩa tại Bến Tre bằng khái niệm "Đồng khởi" và trực tiếp chỉ đạo cuộc "Đồng khởi" đợt 1. Sự kiện này đã tạo ra "Đội quân tóc dài" huyền thoại, với chiến lược "ba mũi giáp công" kết hợp chính trị, vũ trang và binh vận. Bà được phong quân hàm Thiếu tướng vào tháng 4.1974, là nữ tướng đầu tiên của Quân đội nhân dân Việt Nam.

Sau ngày đất nước thống nhất, nữ tướng Nguyễn Thị Định được giao đảm nhiệm nhiều chức vụ quan trọng của Đảng và Nhà nước: Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (khóa IV, V, VI); Đại biểu Quốc hội (khóa VI, VII, VIII); Thứ trưởng Bộ Thương binh - Xã hội; Phó Chủ tịch, Bí thư Đảng đoàn và Chủ tịch Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam; Phó Chủ tịch Hội đồng Nhà nước; Phó Chủ tịch Liên đoàn Phụ nữ dân chủ thế giới; Chủ tịch Hội Hữu nghị Việt Nam - Cuba. Bà Nguyễn Thị Định mất ngày 26.8.1992, để lại một di sản vĩ đại cho đất nước và nhân dân. Với nhiều đóng góp lớn cho Tổ quốc, nhân dân, bà được Nhà nước tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Quân công hạng Nhất và nhiều huân chương cao quý khác. Năm 1968, bà được nhận giải thưởng Hòa bình quốc tế Lênin. Ngày 30.8.1995, bà được truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân.

Mở rộng cánh cửa xuất khẩu văn hóa Việt Nam

Bài cuối: PHẢI ĐẦU TƯ XỨNG ĐÁNG CHO VĂN HÓA

● **ĐÌNH TOÁN - THU TRANG (thực hiện)**

Trong xuất khẩu văn hóa, dù đã ít nhiều khai thác được những tiềm năng, thế mạnh nhưng cũng phải nhìn nhận, Việt Nam vẫn đang phía sau trong hành trình này. Nhìn lại chặng đường vừa qua, chúng ta chỉ mới thành công bước đầu. Để xuất khẩu văn hóa đem lại nguồn lợi về mọi mặt, Việt Nam cần có thêm nhiều cú hích.

Trăn trở với câu chuyện xuất khẩu văn hóa, TS Nguyễn Phương Hòa, Cục trưởng Cục Hợp tác quốc tế (Bộ VHTTDL) nhận định, hiện nay có một thực tế là các doanh nghiệp, nhà sản xuất, nghệ sĩ... dù có sản phẩm chất lượng nhưng vẫn phải chịu cảnh đơn độc khi tìm đường ra thị trường quốc tế. Đã đến lúc, cần cách tiếp cận mới để thúc đẩy xuất khẩu văn hóa, mang lại nguồn thu và gia tăng sức cạnh tranh của các sản phẩm mang thương hiệu quốc gia.

● **P.V:** *Nhìn vào bức tranh tổng thể, bà đánh giá như thế nào về thực trạng xuất khẩu văn hóa của Việt Nam hiện nay?*

- Cục trưởng Nguyễn Phương Hòa: Trước hết, cần phải mở rộng cách nhìn nhận rằng, xuất khẩu văn hóa không chỉ đem lại nguồn lợi lớn về kinh tế mà còn góp phần mạnh mẽ vào củng cố hệ giá trị, khẳng định quan điểm, chính sách phát triển văn hóa, công nghiệp văn hóa (CNVH) của Việt Nam và là con đường quảng bá hiệu quả hình ảnh quốc gia ra thế giới. Nhận thức rõ vấn đề này, trong nhiều năm qua, Đảng, Nhà nước đã có nhiều quyết sách quan trọng để tạo động lực cho phát triển CNVH, từng bước tiến tới xuất khẩu văn hóa.

Đặc biệt, tháng 12.2023, lần đầu tiên Hội nghị toàn quốc về phát triển các ngành CNVH Việt Nam do Thủ tướng Chính phủ chủ trì đã tạo nên một cú hích lớn, nâng cao nhận thức cho các ngành, địa phương và toàn xã hội về vai trò của các ngành CNVH đối với sự phát triển đất nước nhanh và bền vững. Để tiếp tục thúc đẩy sự phát triển của các ngành CNVH theo xu hướng của thế giới và tạo được bước đột phá trong thời gian tới, chúng ta đang tiếp tục xây dựng Chiến lược phát triển các ngành CNVH Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm năm 2045, có sự gắn kết chặt chẽ giữa việc phát triển các ngành CNVH trong tổng thể chiến lược phát triển kinh tế - xã hội. Bên cạnh việc nỗ lực khơi thông nguồn lực từ hoàn thiện thể chế, chính sách, sự "nhập cuộc" tích cực của đội ngũ các doanh nghiệp, nhà sản xuất, nghệ sĩ..., hiện cũng đang hình thành được trào lưu quảng bá, đưa sản phẩm văn hóa Việt Nam ra thế giới. Điểm qua một số "mảng màu" trong bức tranh tổng thể có thể thấy, Việt Nam đang có đầy đủ phương tiện để mở rộng cánh cửa xuất khẩu văn hóa.



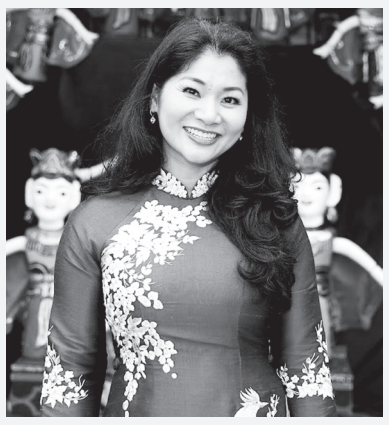
Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng tham dự sự kiện quảng bá văn hóa Việt Nam trong khuôn khổ Những ngày văn hóa Việt Nam tại Liên bang Nga năm 2024

● *Nỗ lực hoàn thiện thể chế, chính sách, cùng với đó là sự nhiệt huyết của đội ngũ những nhà sản xuất, nghệ sĩ, thế nhưng vì sao xuất khẩu văn hóa của Việt Nam vẫn đang dừng lại ở sự manh mún, nhỏ lẻ, thưa bà?*

- Cần thẳng thắn nhìn nhận, chúng ta chỉ mới làm tốt hơn so với chính chúng ta của trước đây. Dù rất cố gắng nhưng Việt Nam vẫn chưa thể xác lập thương hiệu cho sản phẩm, dịch vụ CNVH trên thị trường quốc tế. Hiện nay, việc định vị thương hiệu phần lớn đang trông chờ vào sự vận động của các tổ chức tư nhân và cá nhân đơn lẻ. Do đó, để cạnh tranh được với các nước đã là cả một vấn đề.

Như ở Hàn Quốc, để phát triển được một nền CNVH mạnh mẽ như hiện nay với những sản phẩm văn hóa xuất khẩu được, họ phải trải qua một chặng đường dài với các kế hoạch, chính sách phát triển văn hóa được thiết kế ngay từ năm 1973. Họ có cả một quy trình bài bản để đào tạo thần

> *"Vấn đề vướng mắc nhất hiện nay là chính sách ưu đãi về thuế, tín dụng cho các doanh nghiệp. Với Luật Thuế giá trị gia tăng mới, hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao, biểu diễn nghệ thuật, sản xuất phim, nhập khẩu, phát hành và chiếu phim thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 10% từ ngày 1.7.2025, trước đây là 5%.*
>
> *Hiện nay, các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực văn hóa đa phần có quy mô vừa và nhỏ, thậm chí là siêu nhỏ, rất mong manh, "dễ vỡ". Nếu không có những chính sách ưu đãi, chúng ta sẽ rơi vào cảnh đi ngược lại với thực tiễn ở nhiều quốc gia ngày càng mở rộng cơ chế hỗ trợ cho các tổ chức văn hóa, nghệ thuật, các doanh nghiệp vừa và nhỏ…"*
>
> **(TS NGUYỄN PHƯƠNG HÒA, Cục trưởng Cục Hợp tác quốc tế)**





Tỉnh ủy, HĐND, UBND, Uỷ ban MTTQ tỉnh Quảng Ngãi dâng hoa thành kính tưởng niệm 57 năm ngày 504 đồng bào Sơn Mỹ bị thảm sát

Tiếng vĩ cầm xoa dịu nỗi đau…

● **Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG**

Đều đặn suốt 32 năm qua, cứ vào ngày 16.3 hằng năm, người ta lại nghe tiếng đàn vĩ cầm của cựu binh Mỹ Mike Boehm tại Khu chứng tích Sơn Mỹ (xã Tịnh Khê, TP Quảng Ngãi) để tưởng niệm 504 thường dân vô tội bị thảm sát 57 năm về trước "Thảm sát Mỹ Lai".

Vào ngày 16.3 hằng năm, tại Khu chứng tích Sơn Mỹ, tỉnh Quảng Ngãi tổ chức lễ dâng hương tưởng niệm ngày 504 thường dân Sơn Mỹ vô tội bị thảm sát (16.3.1968). Trong đó có 182 phụ nữ; 173 trẻ em; 60 cụ già; 89 trung niên cùng với hàng trăm ngôi nhà, gia súc, lương thực bị đốt sạch, giết sạch. Hàng chục năm qua, tiếng vĩ cầm của Mike Boehm vang lên trong Khu Chứng tích Sơn Mỹ và phần nào xoa dịu nỗi đau, gửi đi thông điệp tình yêu hòa bình đến mọi người khắp nơi trên thế giới. "Tôi kéo tiếng đàn này để tưởng niệm các nạn nhân vụ thảm sát Sơn Mỹ. Đồng thời tôi muốn mang tiếng đàn này góp phần xây dựng quê hương Sơn Mỹ phát triển, điểm đến của yêu chuộng hòa bình",



Cần thêm những chính sách đặc thù cùng chiến lược bài bản để đưa văn hóa, nghệ thuật Việt Nam tiếp cận với các thị trường quốc tế Ảnh: BTC EXPO DUBAI 2020

tượng, một trong những yếu tố cốt lõi để làm nên thương hiệu cho các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật của xứ sở kim chi hiện nay. Đây là điều chúng ta chưa làm được. Một vấn đề khác cũng khiến quá trình xuất khẩu văn hóa của Việt Nam gặp khó khăn là còn những khoảng trống về hợp tác công - tư. Đơn cử, các đạo diễn trẻ hiện nay chưa nhận được sự hỗ trợ khi mang phim đi các "chợ" phim, LHP; chịu cảnh tự làm phim, tự gửi đi. Chúng ta cũng chưa có nguồn lực để tổ chức những gian hàng giới thiệu điện ảnh Việt Nam tại các sự kiện lớn của điện ảnh thế giới nên việc tìm kiếm cơ hội hợp tác cũng gặp phải hạn chế. Không chỉ trong lĩnh vực điện ảnh mà cả ở lĩnh vực âm nhạc, văn học cũng đang tồn tại tình trạng tương tự.

Việc chưa có chính sách ưu đãi về thuế, phí, thủ tục đã khiến các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực văn hóa hiện nay chưa thể chi mạnh tay cho cuộc đua xuất khẩu văn hóa. Ngoài ra, chúng ta cũng đang gặp khó khăn về hạ tầng và kỹ năng căn bản trong phát triển dịch vụ văn hóa sáng tạo. Đây chính là những điểm cần quan tâm khi phát triển thị trường văn hóa, định hướng xuất khẩu trong tương lai.

● *Nhiều ý kiến cho rằng, còn nhiều "điểm nghẽn" về cơ chế chính sách để hỗ trợ các tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động xuất khẩu văn hóa. Vậy giải pháp để tháo gỡ là gì, thưa Cục trưởng?*

- Bộ Chính trị đã nêu rõ định hướng về việc phải nhìn nhận kinh tế tư nhân là thành phần quan trọng, động lực để phát triển kinh tế. Trong lĩnh vực văn hóa cũng vậy, nhất là trong tiếp cận thị trường để phát triển CNVH, phải tạo môi trường thuận lợi cho các doanh nghiệp hoạt động. Hiện nay, chúng ta đang từng bước xây dựng và hoàn thiện hành lang pháp lý "kiến tạo cho sự phát triển", tạo thông thoáng để các nhà sản xuất, doanh nghiệp, nghệ sĩ... có thể tự do sáng tạo trong khuôn khổ pháp luật.

Vấn đề vướng mắc nhất hiện nay là chính sách ưu đãi về thuế, tín dụng cho các doanh nghiệp. Với Luật Thuế giá trị gia tăng mới, hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao, biểu diễn nghệ thuật, sản xuất phim, nhập khẩu, phát hành và chiếu phim thuộc đối tượng áp dụng thuế suất 10% từ ngày 1.7.2025, trước đây là 5%. Hiện nay, các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực văn hóa đa phần có quy mô vừa và nhỏ, thậm chí là siêu nhỏ, rất mong manh, "dễ vỡ". Nếu không có những chính sách ưu đãi, chúng ta sẽ rơi vào cảnh đi ngược lại với thực tiễn ở nhiều quốc gia ngày càng mở rộng cơ chế hỗ trợ cho các tổ chức văn hóa, nghệ thuật, các doanh nghiệp vừa và nhỏ…

Trong thời gian tới, các cơ quan quản lý cần tập trung xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật để bảo vệ sở hữu trí tuệ, nhưng đồng thời cũng tạo môi trường thuận lợi nhằm giải phóng sức sáng tạo, tạo điều kiện cho đổi mới sáng tạo, thử nghiệm, cung cấp các biện pháp ưu đãi về thuế, tín dụng… Đồng thời, hỗ trợ các doanh nghiệp tiếp cận các dịch vụ tài chính, có chính sách ưu đãi đối với các chương trình nghiên cứu và phát triển sản phẩm trong các lĩnh vực của văn hóa sáng tạo.

● *Việc định vị thương hiệu cho văn hóa Việt Nam, dần nâng cao sức cạnh tranh trên thị trường văn hóa, nghệ thuật toàn cầu vẫn đang là mục tiêu được hướng đến. Bà có đề xuất giải pháp hỗ trợ đồng bộ gì để chúng ta vững vàng trên hành trình hướng ra biển lớn?*

- Văn hóa được coi là trụ cột của phát triển bền vững. Việc phát triển các ngành CNVH và sáng tạo là một xu hướng của thế giới, góp phần vào việc thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững vì thế hệ tương lai. Vì vậy, các chính sách, chiến lược trong thời gian tới cần đặt văn hóa trong tổng thể hệ thống chính sách phát triển kinh tế, xã hội, đầu tư xứng đáng cho văn hóa và từng bước hướng đến xuất khẩu văn hóa.

Trong đó, Nhà nước cần tiếp tục xây dựng khung khổ pháp lý rõ ràng, minh bạch để hỗ trợ các doanh nghiệp, nhà sản xuất, nghệ sĩ phát huy sự sáng tạo và có điều kiện thuận lợi trong kinh doanh về văn hóa; hỗ trợ doanh nghiệp, bao gồm doanh nghiệp vừa và nhỏ về thủ tục, kinh phí quảng bá sản phẩm văn hóa, nghệ thuật tại các "sân chơi" lớn. Trong đào tạo nguồn nhân lực, các cơ sở đào tạo của Việt Nam cần cải tiến chương trình, cập nhật giáo trình, liên kết và hợp tác quốc tế để có được quy trình bài bản như ở các nước phát triển. Hiện nay, đang có xu hướng các bạn trẻ của Việt Nam lựa chọn làm thực tập sinh tại Trung Quốc, Hàn Quốc... Điều này đặt ra bài toán về quy trình đào tạo nhân lực lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật ở trong nước. Phải có nhân lực chất lượng cao thì chúng ta mới có thể kỳ vọng vào sự khởi sắc trong sáng tạo, phát triển sản phẩm để xuất khẩu văn hóa.

Khi có được sản phẩm thì phải có giải pháp, chiến lược bài bản trong tiếp cận thị trường quốc tế. Cần duy trì sự hiện diện của văn hóa Việt Nam tại các hoạt động giao lưu quốc tế, đặc biệt tại các sự kiện văn hóa, nghệ thuật uy tín toàn cầu cùng với các sản phẩm chất lượng cao. Khi các đối tác quốc tế nhận thấy tiềm năng phát triển sản phẩm văn hóa của Việt Nam, chúng ta cũng sẽ dễ dàng nhận được những cái gật đầu, hợp tác đưa sản phẩm văn hóa của Việt Nam vươn "biển lớn". Quảng bá cũng là cách để khách hàng "chịu chi" cho những sản phẩm văn hóa, nghệ thuật của Việt Nam.

Cần phát huy sức mạnh của các trung tâm văn hóa Việt Nam ở nước ngoài, với vai trò là cánh tay nối dài. Khó khăn lớn nhất với các trung tâm hiện nay là thiếu thốn cả về nhân lực, vật lực. Với hoạt động của các trung tâm văn hóa nước ngoài tại Việt Nam, họ đều có chiến lược bài bản, đầu tư mạnh từ trong nước để đưa tinh hoa văn hóa của mình đi quảng bá, phát triển sản phẩm và xuất khẩu. Đây là điều chúng ta chưa làm được. Khi có nguồn lực từ Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035, chúng tôi hy vọng nguồn lực sẽ được phân bổ hợp lý để giải quyết những vấn đề này.

● *Xin cảm ơn bà!* ■

ông Mike Boehm xúc động nói.

Ông Mike Boehm là cựu binh Mỹ, gia nhập sư đoàn bộ binh đóng quân ở Củ Chi, Sài Gòn năm 1968. Vừa đặt chân đến Việt Nam, ông đã thấy sự ác liệt của chiến tranh khi quân Giải phóng tấn công Sài Gòn trong chiến dịch Mậu Thân. Ba tháng sau, Mike biết được thông tin về vụ thảm sát Mỹ Lai và mang nỗi ám ảnh về nó suốt thời gian qua. Năm 1993, Mike Boehm trở lại Việt Nam và chọn Quảng Ngãi là điểm đến để bắt đầu hành trình hóa giải nỗi đau chiến tranh. Từ đó đến nay, ông là giám đốc điều hành của tổ chức Madison Quakers, hỗ trợ giúp phụ nữ có vốn mua bò giống thoát nghèo, xây nhà tình thương và trao học bổng cho trẻ em.

"Tôi rất vui khi thấy người dân ở đây sống tốt hơn, đặc biệt trẻ em đã không còn nhớ đến chiến tranh đau thương đó. Trong thời gian qua, tổ chức Madison Quakers đã giúp rất nhiều hoàn cảnh khó khăn, xây dựng trường học, công viên, nhà tình thương ở Sơn Mỹ nói riêng và Quảng Ngãi nói chung", ông Mike Boehm chia sẻ. Mike Boehm luôn trăn trở với những đau thương do chiến tranh để lại. Vì thế, 32 năm qua, Mike Boehm đã nhiều lần đến Việt Nam, tìm về Quảng Ngãi để gieo hạt giống hòa bình.

Sau ngày đất nước hòa bình, người dân Sơn Mỹ đã vượt qua nỗi đau để mở rộng vòng tay bao dung. Người dân Sơn Mỹ đã chân tình đón tiếp những cựu binh Mỹ tìm về để họ đối diện với sự thật, đối diện với chính mình. ■



Ông Mike Boehm chơi bản nhạc bằng cây violin cũ mong muốn xoa dịu nỗi đau mà người dân ở mảnh đất Sơn Mỹ phải gánh chịu

TRUYỀN THỐNG VÀ ĐƯƠNG ĐẠI: CUỘC ĐỐI THOẠI SÁNG TẠO

"Mỏ vàng" của công nghiệp văn hóa

● THANH NGỌC - THU HƯƠNG; ảnh: TRẦN HUẤN

Văn hóa truyền thống Việt Nam không chỉ là di sản quý báu lưu giữ tinh hoa dân tộc mà còn là nguồn tài nguyên vô giá, mở ra cơ hội phát triển kinh tế và lan tỏa sức mạnh mềm của đất nước. Thực tế đã chứng minh, khi được khai thác đúng cách, bản sắc văn hóa không chỉ bảo tồn giá trị truyền thống mà còn trở thành động lực mạnh mẽ thúc đẩy các ngành công nghiệp sáng tạo, tạo ra những sản phẩm giàu tính nghệ thuật và giá trị kinh tế.

Thành công của nhiều dự án trong thời gian qua là minh chứng rõ nét cho tiềm năng to lớn của việc kết hợp giữa di sản văn hóa và phát triển kinh tế bền vững.



Giá trị truyền thống tạo giá trị bền vững, sức hút cho nghệ thuật, sáng tạo — Ảnh: Chương trình "Ký ức Hội An"

Sức hút khó cưỡng

Chia sẻ tại Hội thảo khoa học quốc gia *Thực trạng và giải pháp bảo tồn, phát huy giá trị nghệ thuật truyền thống Việt Nam trong bối cảnh phát triển kinh tế thị trường, hội nhập quốc tế,* đạo diễn Nguyễn Huy Quang, Chủ tịch HĐQT Công ty CP Nghệ thuật Vạn Show cho biết: Hiện ở Việt Nam có sáu show diễn được đầu tư hàng triệu đô la, trong đó ba show diễn thực cảnh là *Tinh hoa Việt Nam, Ký ức Hội An* và *Tinh hoa Bắc Bộ* đang bán vé trực tiếp, còn lại được tích hợp trong các gói tham quan, thưởng lãm. Điểm chung của ba show bán vé trực tiếp là đều khai thác chất liệu từ văn hóa truyền thống, mang đến những trải nghiệm nghệ thuật độc đáo và đầy cảm xúc cho khán giả.

Thành công của các show diễn này đã chứng minh nghệ thuật truyền thống không những là "mỏ vàng" văn hóa mà còn là "gà đẻ trứng vàng" cho du lịch và kinh tế địa phương. Theo đạo diễn Nguyễn Huy Quang, giá trị cốt lõi của văn hóa truyền thống chính là yếu tố quyết định sức bền của một show diễn. *"Làm show diễn bán được 1-2 đêm đã là thành công, bán được vài chục đêm là điều hiếm có, nhưng để duy trì sức hút trong thời gian dài thì cần chiến lược đầu tư bài bản, nghiêm túc. Điều quan trọng nhất là phải lấy văn hóa truyền thống làm nền tảng, kết hợp với nghiên cứu kỹ lưỡng và sáng tạo đột phá, từ đó tạo ra sản phẩm có đời sống bền vững", đạo diễn Huy Quang nhấn mạnh.*

Ba show diễn thực cảnh đình đám: *Ký ức Hội An, Tinh hoa Việt Nam* và *Tinh hoa Bắc Bộ* không chỉ khai thác từ những chất liệu văn hóa thuần Việt như áo dài, múa Bắc Bộ, múa *Lục cúng,* mà còn minh chứng cho sức sống bền bỉ của nghệ thuật truyền thống khi được đầu tư bài bản. *Ký ức Hội An* đã có 7 năm biểu diễn liên tục, trong khi *Tinh hoa Việt Nam* cũng bước sang năm thứ 5 với lượng khách ổn định, khẳng định rằng khi nghệ thuật truyền thống được phát triển chuyên nghiệp, nó hoàn toàn có thể trở thành sản phẩm du lịch hấp dẫn, thu hút du khách trong và ngoài nước.

Không chỉ mang giá trị văn hóa, những show diễn này còn đóng góp lớn vào kinh tế địa phương. *Ký ức Hội An* với số vốn đầu tư 500 tỉ đồng, mang về 200 tỉ đồng doanh thu mỗi năm, tạo việc làm cho hàng trăm nghệ sĩ và nhân viên. *Tinh hoa Việt Nam* cũng mang lại cơ hội nghề nghiệp cho 300 nhân sự nghệ thuật, giúp ổn định cuộc sống của nhiều nghệ sĩ. Đáng chú ý, các show diễn này còn có khả năng "hoán cải diện mạo" cả một khu vực, điển hình là *Tinh hoa Việt Nam* đã biến vùng Gành Dầu từ một địa phương nghèo khó thành một điểm du lịch sầm uất.

Theo đạo diễn Nguyễn Huy Quang, nếu những địa danh giàu giá trị lịch sử như Hoàng Thành Thăng Long, Hồ Tây… được đầu tư bài bản, Hà Nội hoàn toàn có thể phát triển du lịch thực cảnh, tạo ra những sản phẩm du lịch độc đáo, hấp dẫn du khách, mở ra hướng đi mới cho nền kinh tế văn hóa của Thủ đô.

Sự chuyển đổi trong phát triển nghệ thuật

Những chương trình nghệ thuật và sản phẩm sáng tạo thành công trong thời gian qua không chỉ thu hút đông đảo khán giả trong nước và quốc tế, mà còn tạo ra hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ, khơi dậy niềm tự hào về văn hóa Việt Nam.

Đáng chú ý, chương trình *Anh trai vượt ngàn chông gai* đã trở thành "cơn sốt" thực sự trong năm qua. Điểm đặc biệt của chương trình không chỉ nằm ở yếu tố giải trí hấp dẫn, mà còn ở cách tái hiện đầy sáng tạo và giàu cảm xúc những ca khúc quen thuộc như *Đào liễu, Trống cơm, Mẹ yêu con…* Sự kết hợp giữa giai điệu truyền thống và phong cách biểu diễn hiện đại đã giúp chương trình chinh phục nhiều đối tượng khán giả, từ người lớn tuổi đến giới trẻ. Thành công này một lần nữa khẳng định rằng, văn hóa truyền thống vẫn mang trong mình sức sống mãnh liệt, chỉ cần được khoác lên những "chiếc áo" mới phù hợp với thời đại.

Cùng với 32 "anh tài", NSND Tự Long, Giám đốc Nhà hát Chèo Quân đội, đã góp phần mang đến làn gió mới cho chương trình. Chia sẻ về thành công này, ông xúc động bày tỏ: *"Sau Anh trai vượt ngàn chông gai, chúng tôi có fan từ khắp nơi trên thế giới, đặc biệt là cộng đồng người Việt xa quê. Điều này cho thấy, giới trẻ không phải không yêu nghệ thuật truyền thống, mà chỉ là họ chưa có cơ hội tiếp cận đúng cách".*

Thực tế hiện nay, tiếng ầu ơ bên vành nôi, cánh võng ngày càng trở nên hiếm hoi trong đời sống trẻ em Việt Nam, khi phần lớn các bé được nghe Beethoven, Mozart từ trong bụng mẹ. Trăn trở về điều này, NSND Tự Long chia sẻ: *"Chúng tôi mong muốn tận dụng sức lan tỏa của mình để đưa âm hưởng dân tộc, dân gian đến gần hơn với giới trẻ. Làm mới nhưng vẫn phải giữ được bản sắc, sáng tạo thêm để nghệ thuật hòa vào hơi thở cuộc sống. Quan trọng là phải đưa truyền thống vào nghệ thuật đương đại một cách khéo léo, để người xưa thấy đó vẫn là của mình, còn người trẻ thì trầm trồ vì quá hay mà bây giờ mới được biết đến".*

Sự thành công của việc làm mới các ca khúc như *Đào liễu, Trống cơm* không chỉ lay động khán giả ở nhiều độ tuổi mà còn chứng minh sức sống bền bỉ của nghệ thuật truyền thống khi được tiếp cận theo một cách hiện đại, gần gũi. PGS. TS Nguyễn Thị Thu Phương, Viện trưởng Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam nhận định rằng: Những chương trình như *Anh trai vượt ngàn chông gai* đã cho thấy *sự chuyển đổi mạnh mẽ trong phát triển nghệ thuật. "Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống luôn phải song hành. Để tạo ra sản phẩm nghệ thuật vừa mang đậm bản sắc, vừa có sức hấp dẫn trong thời đại mới, cần sự đầu tư sâu sắc, nghiên cứu bài bản. Chỉ có như vậy mới có thể tạo dựng thương hiệu vững chắc trong thị trường hiện đại và hội nhập quốc tế".*

Thành công của những dự án nghệ thuật lấy cảm hứng từ truyền thống cho thấy sự đầu tư bài bản về nội dung, hình thức, kỹ thuật biểu diễn, âm thanh, ánh sáng chính là yếu tố then chốt để mang đến cho khán giả trải nghiệm nghệ thuật đỉnh cao. Không chỉ dừng lại ở các show diễn mang đậm màu sắc truyền thống, nghệ thuật dân gian hoàn toàn có thể được làm mới và kết hợp với những loại hình hiện đại để tạo ra những sản phẩm độc đáo, hấp dẫn và tiệm cận với xu hướng toàn cầu.

Bên cạnh đó, việc xây dựng thương hiệu cho nghệ thuật truyền thống, quảng bá mạnh mẽ trên các nền tảng truyền thông trong nước và quốc tế là yếu tố không thể thiếu để nâng cao sức ảnh hưởng và giá trị thương mại của các sản phẩm nghệ thuật.

Không thể phủ nhận rằng, văn hóa và nghệ thuật truyền thống Việt Nam là một "mỏ vàng" vẫn chưa được khai thác hết tiềm năng. Nếu có sự đầu tư nghiêm túc, sáng tạo và chiến lược phát triển dài hơi, chúng ta hoàn toàn có thể biến những giá trị văn hóa ngàn đời thành các sản phẩm nghệ thuật độc đáo, mang lại giá trị kinh tế cao và sức lan tỏa mạnh mẽ, góp phần đưa văn hóa Việt Nam tiến xa trên bản đồ nghệ thuật thế giới. ■

Soobin Hoàng Sơn ra mắt MV *Dancing in the Dark* - Hành trình cảm xúc đầy mê hoặc

Soobin Hoàng Sơn chính thức trình làng MV *Dancing in the Dark,* ca khúc nằm trong album *Bật nó lên.* Đây là bản slow R&B pha ballad nhẹ nhàng, cuốn hút, được nam ca sĩ sáng tác từ cuối năm 2018. Sau khi album giành loạt giải thưởng âm nhạc lớn vào năm 2024, Soobin quyết định ra mắt MV vào đầu năm 2025. Đây là sản phẩm thứ tư trong chuỗi MV của anh, nối tiếp thành công của *Heyyy, Giá như* và *Ai mà biết được.*

MV kể câu chuyện về hành trình vượt qua những bức tường cảm xúc để tìm thấy ánh sáng của tình yêu, truyền tải thông điệp: *"Tình yêu không tránh khỏi thử thách và giông bão, nhưng điều quan trọng nhất là luôn tin tưởng và cùng nhau vượt qua".* Sự kết hợp giữa Soobin và Hoa hậu Thanh Thủy mang đến những khung hình đầy thơ mộng. Đặc biệt, MV còn có những phân cảnh tương tác với khán giả tại một số sân khấu đặc biệt như một lời tri ân đến người hâm mộ.

Bên cạnh sản phẩm âm nhạc, Soobin Hoàng Sơn và Hoa hậu Thanh Thủy cũng có mặt trong danh sách 19 đề cử vòng bình chọn trực tuyến của Giải thưởng Gương mặt trẻ Việt Nam tiêu biểu năm 2024. Đây là giải thưởng uy tín do Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tổ chức nhằm tôn vinh những cá nhân xuất sắc dưới 35 tuổi trong 10 lĩnh vực. Lễ trao giải dự kiến diễn ra vào ngày 26.3 tại Hà Nội, nhân kỷ niệm Ngày thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

T.TRANG

NHÀ THƠ - NHẠC SĨ NGUYỄN THỤY KHA:

Ngàn sau rót xuống cho mềm hư vô

● **ĐỖ ANH VŨ**

Sau hơn nửa năm trời chống chọi với căn bệnh hiểm nghèo, vào lúc 10 giờ 45 phút ngày 13 tháng 3 năm 2025, nhà thơ - nhạc sĩ Nguyễn Thụy Kha đã trút hơi thở cuối cùng tại Hà Nội, để lại bao niềm thương tiếc cho đông đảo công chúng và bạn bè văn nghệ.



Nhà thơ - Nhạc sĩ Nguyễn Thụy Kha

Sống và viết tự do...

Tôi biết tiếng ông đã lâu, nghe nhạc và đọc thơ của ông không ít, nhưng hiếm có dịp gặp. Chỉ từ khi chuyển công tác từ Viện Ngôn ngữ học về Ban Văn học Nghệ thuật (VOV6), Đài Tiếng nói Việt Nam vào tháng 9.2019, tôi mới có nhiều dịp gặp gỡ và trở nên thân thiết với Nguyễn Thụy Kha. Lúc thì tôi tìm gặp ông để phỏng vấn trong sự kiện kỷ niệm 90 năm ngày sinh nhà viết kịch Nguyễn Trung Phong; lúc thì đến chúc mừng ông ra hai tập thơ mới *Mây và Cưng* tại NXB Hội Nhà văn tháng 11.2020.

Bắt đầu từ tháng 10.2021, ông trở thành khách mời trong chương trình *Đôi bạn văn chương* do tôi chủ biên. Liên tục từ tháng 10.2021 đến tháng 7.2024, nhà thơ - nhạc sĩ Nguyễn Thụy Kha đã cùng tôi thực hiện 13 chương trình trò chuyện văn học, phát sóng trên Đài Tiếng nói Việt Nam, đó là: *Thanh Tùng - Hoa vẫn vẫy hồn người trở lại; Đỗ Nam Cao - Mười năm lại nhớ tới người; Lúng liếng Hoàng Cầm; Những bài thơ Quảng Trị; Chu Hoạch - Thi sĩ gió đầu ô; Vũ Hữu Định và vòng nguyệt quế cho Pleiku; Nguyễn Bắc Sơn - Một thuở trái ngang, một đời lãng tử; Lâm Thị Mỹ Dạ - Lá dịu dàng thăm thẳm của tôi ơi; Văn Cao - Giữa hai bờ thơ nhạc; Nguyễn Đức Sơn - Còn mãi với ngàn thông; Nguyễn Trọng Tạo - Nửa say nửa tỉnh nửa cười nửa đau; Tô Thùy Yên - Giọt rượu hồng trong cuộc bể dâu; Hoàng Cát - Cây táo vẫn nở hoa*.

Kể từ sau khi nhà thơ Hoàng Nhuận Cầm - khách mời giữ mục *Đôi bạn văn chương* qua đời, nhà thơ - nhạc sĩ Nguyễn Thụy Kha là người tham gia trò chuyện nhiều nhất, chiếm tỷ lệ khoảng 1/5 trong tổng số các chương trình đã thực hiện. Nhiều người đã nói đến trí nhớ kỳ lạ của Nguyễn Thụy Kha, ông như một cuốn từ điển sống về thơ và nhạc, am tường kỹ càng từng gốc gác của mỗi tác phẩm, xuất thân và hành trình sáng tác của mỗi tác giả. Nhưng khi làm chương trình với ông, tôi còn nhận thấy một điểm đặc biệt nữa là ông không bao giờ cần xem trước kịch bản. Chỉ cần tôi báo trước về chân dung sẽ trò chuyện và hẹn thời gian tại phòng thu, ông sẽ đến đúng giờ và sẵn sàng trả lời bất kỳ câu hỏi gì. Hầu hết các chân dung ông nhận lời trò chuyện cùng tôi đều là những người bạn của ông, và Nguyễn Thụy Kha đều có các ca khúc phổ thơ từng tác giả. Ông đã phổ thơ Thanh Tùng, Hoàng Cầm, Nguyễn Trọng Tạo, Văn Cao, Lâm Thị Mỹ Dạ, Hoàng Cát… Đặc biệt, có hai ca khúc ông phổ thơ ngay trước ngày đến phòng thu làm chương trình. Đó là bài *Biển xa* phổ thơ Nguyễn Đức Sơn và bài *Ta về* phổ thơ Tô Thùy Yên. Một điều thú vị nữa là Nguyễn Thụy Kha thuộc lòng hầu hết tất cả những sáng tác của mình, từ thơ cho đến nhạc, từ bài thơ mới viết tuần trước cũng như bài thơ viết cách đó nửa thế kỷ.

Về tuổi tác, ông thuộc hàng cha chú nhưng tính tình, phong cách lại rất trẻ trung nên ông cho phép và khuyến khích tôi gọi bằng anh. Cứ sau khi thu xong mỗi chương trình *Đôi bạn văn chương,* chúng tôi lại cùng nhau ra quán rượu để nói tiếp những câu chuyện thi ca, câu chuyện cuộc đời. Có mấy địa điểm quen thuộc mà ông thường lui tới: Quán Laca 24 Lý Quốc Sư, quán 77 Đường Thành, nhà hàng Hoa Long số 10 Nguyễn Quyền… Cũng nhiều khi những cuộc vui được tổ chức tại nhà họa sĩ Lê Thiết Cương ở 39A Lý Quốc Sư hoặc tại phòng tranh của họa sĩ Trần Thắng. Nguyễn Thụy Kha ăn theo một công thức riêng, đó là ăn trước 9h sáng và sau 5h chiều. Thế nên trong toàn bộ các cuộc nhậu buổi trưa, anh chỉ ngồi uống rượu mà không ăn. Sẽ có thêm một ly nước suối bên cạnh và không bao giờ thiếu xì gà. Nguyễn Thụy Kha coi whisky và xì gà là bản song tấu độc nhất vô nhị, không thể có thứ này mà thiếu thứ kia.

Nhìn bên ngoài, nếu mới tiếp xúc, Nguyễn Thụy Kha có vẻ lạnh lùng, kiêu bạc khiến không ít người phải ngại ngần. Thế nhưng chơi lâu mới biết anh là người cực kỳ tình cảm, dễ mủi lòng, không tiếc những thằng em bất cứ thứ gì. Nguyễn Thụy Kha không có lương hưu, suốt mấy chục năm sống và viết tự do nên không phải lúc nào cũng sẵn tiền. Nhưng khi có tiền thì cực kỳ hào sảng và rộng rãi, giúp đỡ người khác không đắn đo. Một thời gian dài, tôi phụ trách việc nhận nhuận bút ở Báo *Văn nghệ* giúp anh. Và nhuận bút ấy, như đúng lời anh bảo, lại dành để mua những chai ngon.

Một cây cầu kết nối các thế hệ văn nghệ sĩ

Nguyễn Thụy Kha là người khát sống và sống mãnh liệt, điều này đã in dấu vào các tác phẩm của anh. Sau một tuần lênh đênh trên biển ở điểm cực Nam tổ quốc, ca khúc *Chiều đất Mũi* đã ra đời. Tác phẩm được viết với khúc thức giản dị mà sâu lắng, cùng phần phát triển cao trào tạo được những điểm nhấn mãnh liệt. Theo tôi, đây xứng đáng được xem là một trong những ca khúc để đời của Nguyễn Thụy Kha, mang nặng tình yêu quê hương đất nước cùng lòng tự hào về tinh thần bất khuất quật cường của cha ông: *Cà Mau chiều xuống rưng rưng đất Mũi/ Nắng chuyển dần biển Đông sang biển Tây/ Hoàng hôn trào sóng, xanh xanh rừng mắm/ Lầm lì lấn biển gọi đước theo cùng/ Tôi đến đây ngỡ chìm vào cơn mơ/ Ôm trọn vẹn đất nước vào mình/ Nghe cột cây số cuối hát dải sông núi/ Nghe cột cờ Thăng Long phần phật gió khơi/ Nghe cha ông còn gọi mãi giữa trời…*

Nguyễn Thụy Kha có hành trình thơ hơn nửa thế kỷ với nhiều đóng góp quan trọng. Bài tứ tuyệt *Không đề* mà anh viết từ 1977 đã nằm trong sổ tay của bao người yêu thơ: *Đưa người yêu qua nhà người yêu cũ/ Rơi cơn mưa ban trưa/ Chợt thấy mình tách thành hai nửa/ Nửa ướt bây giờ nửa ướt xa xưa*. Năm 1982, bài *thơ Những giọt mưa đồng hành* in ở Báo *Văn nghệ* và giành giải Nhì một năm sau đó. Sau 40 năm, thi phẩm vẫn còn nguyên vẹn sự hấp dẫn: *Người lính trú vội mái hiên/ Rồi lại đi mảnh ni lông khoác chéo/ Anh lẫn vào mưa lúc nào chẳng hiểu/ Ngỡ mưa dệt nên anh/ Có một đứa trẻ con từ trong anh chạy nhanh/ Nhập vào đám trẻ con trần truồng/ đang hò reo giữa phố/ Có một người nông dân từ trong anh hớn hở/ Xòe tay đồng hạn đón mưa/ Có một người lính Trường Sơn từ trong anh năm xưa/ Vội vã vắt áo quần ướt mưa hơ lửa…/ Người lính đi/ Đi qua thành phố/ Bao chân trời thử thách đợi anh/ Trong cuộc hành trình chưa nghỉ/ Mưa và anh là bạn đồng hành.*

Sau khi nhận giải thơ của Báo *Văn nghệ,* Nguyễn Thụy Kha đã có một loạt tập thơ in riêng được ra mắt bạn đọc như *Mắt thời gian* (1989), *Lúc ấy - biển* (1989), *Không mùa* (1994). Nhưng dấu ấn thực sự tiếp theo cần được kể đến là tập *Thời máu xanh* (NXB Hội Nhà văn, 1999) gồm 48 bài. Với tập thơ này, Nguyễn Thụy Kha đã cất lên tiếng nói của một thế hệ nhà thơ khoác áo lính, bày tỏ những nghĩ suy sâu sắc về số phận con người và dân tộc khi đi qua cuộc kháng chiến vệ quốc vĩ đại. Ông cũng chia sẻ nhiều tâm sự, nỗi niềm của thời hậu chiến, khi người lính phải đối mặt với một cuộc sống đời thường ngổn ngang cơm áo: *Đây là lần thứ hai sau lần làm người lính/ Anh cầm trong tay một thứ dễ chết người/ Ngoe nguẩy năm con rắn/ Giữa vỉa hè phe phẩy như sôi/…Có gì giống nhau giữa khẩu súng và con rắn/ Trong tay anh cầm/ Nó đều giúp anh giữ mình nguyên vẹn/ Sau bao nhiêu giằng xé mất còn* (Người bán rắn ở Văn Miếu).

Thủ pháp đồng hiện được khởi lên từ *Những giọt mưa đồng hành* tiếp tục in dấu trong nhiều bài thơ, khẳng định một giọng điệu thơ riêng biệt mang tên Nguyễn Thụy Kha: *Thế là tôi đã cởi áo lính/ Một thanh xuân vô tư/ Tôi đã cởi năm 72 đẫm máu/ Vương một sợi diễm xưa/ Tôi cởi năm 75 đẫm máu/ Rượu whisky thơm nhức mùa mưa/ Tôi cởi năm 79 đẫm máu/ Bạc màu tiếng khóc trẻ thơ/ Tôi cởi những thập niên máu xanh/ Đến bao giờ máu tôi đỏ lại* (Cởi).

Những năm cuối đời, Nguyễn Thụy Kha bỗng quay về với cách viết tối giản qua một chùm thơ công bố trên chuyên đề *Viết và đọc mùa đông năm 2023* (NXB Hội Nhà văn). Tôi là người đã đánh máy giúp anh 56 bài thơ tối giản với nhiều tác phẩm ấn tượng: *Những chiếc lá bàng đỏ rụng rơi/ lại sống thêm một cuộc sống khác/ khi tay chị nhặt lên* (Cuộc sống khác); *Đốt tiếng Việt/ thành lửa/ tâm linh* (Hát văn); *Cứ tưởng em là đàn bà/ Hóa ra em là thước/ Vừa đo anh vừa đánh đòn anh* (Thước); *Trời thong thả xuân/Hoa thong thả nở/ Người thong thả tàn* (Thong thả 2)…

Ngồi với Nguyễn Thụy Kha, chúng tôi học được rất nhiều từ anh, một kho kiến thức khổng lồ về thơ - nhạc cho đến những kinh nghiệm ứng xử trong cuộc sống. Có thể nói, Nguyễn Thụy Kha là một cây cầu kết nối các thế hệ văn nghệ sĩ. Anh đã có công lớn khi sưu tập, thu thập, biên soạn và công bố các tác phẩm của Văn Cao, Hoàng Cầm, Đặng Đình Hưng… Vì nhiều lý do lịch sử mà những tên tuổi lớn ấy một thời gian dài đã bị chìm khuất, tác phẩm không được công chúng biết đến. Với các thế hệ đàn em đi sau, anh luôn tận tình khuyên bảo, nhận xét và góp ý cho từng tác phẩm. Anh phổ nhạc những bài thơ của đàn em như thơ Trần Thắng, Đào Phi Cường, Phạm Nguyễn Toan, Trần Anh Thư…

Còn rất nhiều dự định mà anh chưa kịp làm. Nhưng có lẽ thế cũng đã là đủ cho một cuộc đời nghệ sĩ lãng tử. Tôi bỗng nhớ đến hai câu thơ cuối trong bài thơ *Ghét và yêu* mà tôi viết tặng anh vào đầu năm ngoái: *Mỗi lời thành một nguồn men/ Ngàn sau rót xuống cho mềm hư vô*. Anh tiếp tục rót những ly thật ngon ở một cõi khác, và tôi tin rằng, tôi vẫn còn gặp lại anh trong những giấc mơ của mình. ■

CHÍNH SÁCH MIỄN HỌC PHÍ THÚC ĐẨY XÂY DỰNG XÃ HỘI HỌC TẬP

Bài cuối:

Vì tương lai của đất nước

● NGỌC HÀ - THÙY TRANG - NGUYỄN LINH

Học phí là một khoản chi đáng kể đối với các gia đình có con em đi học. Việc Bộ Chính trị quyết định từ năm học 2025-2026, tất cả học sinh các bậc học từ mầm non đến THPT được Nhà nước miễn học phí là tin vui cho mọi nhà, nhất là các gia đình còn gặp nhiều khó khăn trong cuộc sống. Chính sách này chính là đòn bẩy để thúc đẩy xây dựng xã hội học tập.

Nâng cao chất lượng giáo dục và nguồn nhân lực

PGS.TS Nguyễn Kim Hồng, nguyên Hiệu trưởng Trường Đại học Sư phạm TP.HCM cho rằng, miễn học phí là một trong những bước đi quan trọng cho việc Nhà nước sớm có chính sách giáo dục bắt buộc đối với mọi công dân dưới 18 tuổi. Để cơ hội giáo dục bình đẳng hơn, Đảng và Nhà nước cần đầu tư nhiều hơn cho giáo dục, cả về cơ sở vật chất cho các trường học như phòng học, phòng thí nghiệm, phòng thực hành… nhằm đáp ứng yêu cầu về chất lượng giáo dục.

Đón nhận tin vui này, thầy giáo Cầm Bá Can, Trường Tiểu học Trung Lý 2, huyện biên giới Mường Lát (Thanh Hóa) chia sẻ, khi biết thông tin này trên báo, không chỉ giáo viên mà nhiều phụ huynh học sinh nhà trường cũng bày tỏ sự phấn khởi: "Không chỉ ở huyện biên giới Mường Lát, ở bất kỳ địa phương nào cũng đang còn nhiều gia đình khó khăn. Vì vậy, phải những người kinh tế khó khăn mới thực sự thấu hiểu giá trị của chính sách hỗ trợ này. Có thể nói chính sách miễn học phí sẽ góp phần quan trọng làm tăng chất lượng giáo dục. Đây là một chính sách hợp lòng dân, tạo sự bình đẳng trong giáo dục, phù hợp với chủ trương của Đảng, Nhà nước đối với giáo dục và phù hợp với xu thế chung của các nước phát triển".

Hiệu trưởng Trường THPT Bùi Thị Xuân, TP.HCM Huỳnh Thanh Phú cho biết, nhiều quốc gia đã thực hiện chính sách miễn giảm học phí, quyết định của Bộ Chính trị khẳng định vị thế của Việt Nam trong việc hội nhập quốc tế. Điều này không chỉ thể hiện sự lớn mạnh của đất nước mà còn cho thấy giáo dục đã được đặt lên hàng đầu, là quốc sách, vì tương lai của đất nước.

Chính sách này là một văn bản có tầm nhìn lâu dài, thể hiện chiến lược của Đảng và Nhà nước, đặc biệt trong giai đoạn đất nước chúng ta làm cuộc cách mạng vươn mình, một kỷ nguyên mới của dân tộc. Mặc dù TP.HCM và Hà Nội là những trung tâm văn hóa lớn của cả nước, nhưng vẫn còn rất nhiều người dân gặp khó khăn, đặc biệt là những lao động nhập cư từ các vùng quê. Họ đến thành phố mưu sinh và làm việc vất vả, vì vậy, chính sách miễn học phí đã tạo ra cơ hội lớn cho các gia đình, giúp họ có thể chăm lo đời sống vật chất và tinh thần cho con em, giúp các em được đến trường mà không phải lo lắng về vấn đề học phí. Qua chính sách này, các thầy cô giáo - những người cũng là phụ huynh, sẽ tiếp tục nỗ lực, cố gắng dạy dỗ con em học hành đến nơi đến chốn, để các em trở thành những công dân có trình độ, có hiểu biết và biết ơn, góp phần xây dựng một Việt Nam ngày càng vững mạnh, phát triển bền vững.



Chính sách miễn học phí cho học sinh dân tộc thiểu số được áp dụng nhiều năm nay đã nâng bước các em tới trường
Ảnh: KHÁNH CHI

"Nhiều quốc gia đã thực hiện chính sách miễn giảm học phí, quyết định của Bộ Chính trị khẳng định vị thế của Việt Nam trong việc hội nhập quốc tế. Điều này không chỉ thể hiện sự lớn mạnh của đất nước mà còn cho thấy giáo dục đã được đặt lên hàng đầu, là quốc sách, vì tương lai của đất nước. Chính sách này là một văn bản có tầm nhìn lâu dài, thể hiện chiến lược của Đảng và Nhà nước, đặc biệt trong giai đoạn đất nước chúng ta làm cuộc cách mạng vươn mình, một kỷ nguyên mới của dân tộc"

(Hiệu trưởng Trường THPT Bùi Thị Xuân, TP.HCM Huỳnh Thanh Phú)

Đầu tư cho tương lai

Thầy Huỳnh Ngọc Quốc, Trưởng phòng GD&ĐT TP Hội An (Quảng Nam) cho rằng, chính sách không chỉ mang lại lợi ích trước mắt, mà còn là một sự đầu tư chiến lược cho tương lai của đất nước. Theo thầy Huỳnh Ngọc Quốc, xây dựng một xã hội học tập là xây dựng một hệ thống giáo dục bảo đảm cho mọi công dân đều được học tập suốt đời, đồng thời, trong hệ thống đó có những chính sách và cơ chế tương ứng để bảo đảm cho mọi công dân góp sức phát triển các hình thức học tập thường xuyên trên mọi địa bàn dân cư.



Một buổi học của học sinh Trường THCS dân tộc nội trú huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai
Ảnh: HOÀNG HƯƠNG

Quyết định của Bộ Chính trị về việc miễn học phí cho học sinh từ mầm non đến phổ thông đã nhận được sự đồng thuận trong toàn xã hội, tạo điều kiện phụ huynh yên tâm, giảm bớt gánh nặng của các bậc cha mẹ khi có các con trong độ tuổi đến trường, nhất là những gia đình có hoàn cảnh khó khăn, phải lo lắng từng bữa ăn. Điều đó, góp phần xây dựng thành công xã hội học tập, tạo mọi cơ hội và điều kiện để tất cả công dân được bình đẳng và công bằng xã hội trong học tập. Quyết định này của Bộ Chính trị không chỉ mang lại lợi ích trước mắt, mà còn là một sự đầu tư chiến lược cho tương lai của đất nước.

Thầy Lê Trọng Nhất, Hiệu trưởng Trường THCS xã Quảng Thái, huyện Quảng Xương (Thanh Hóa) xúc động khi hàng triệu học sinh sắp được thụ hưởng chính sách này. Thầy cho biết, trường thuộc vùng ven biển với 760 học sinh. Người dân Quảng Thái gắn chặt với cây lúa, dệt cói xuất khẩu và chài lưới. Dần dần đất chật người đông, ruộng đã ít lại chỉ làm được một vụ, nghề chài lưới thì chỉ là đánh bắt ven bờ, mỗi ngư dân một ngày làm lụng vất vả cũng chỉ được vài chục ngàn, học sinh bỏ học đi làm ăn xa cùng bố mẹ nhiều.

"Chủ trương miễn học phí cho học sinh mang lại nhiều ý nghĩa quan trọng cho nhà trường, phụ huynh và học sinh. Với nhà trường, chủ trương này sẽ giúp chúng tôi duy trì sĩ số, hạn chế học sinh bỏ học theo bố mẹ đi làm, tạo điều kiện tốt hơn để nâng cao chất lượng dạy và học. Với phụ huynh, miễn học phí sẽ giúp giảm gánh nặng kinh tế, an tâm hơn về việc học của con, từ đó tập trung phát triển kinh tế gia đình, khuyến khích phụ huynh cho con đi học thay vì cho con nghỉ học sớm để lao động kiếm tiền. Đối với học sinh, các em sẽ có cơ hội học tập tốt hơn, không phải gặp khó về tài chính gia đình", thầy Lê Trọng Nhất chia sẻ.

"Đây là tin rất vui với ngành giáo dục nói riêng và người dân cả nước nói chung, thể hiện sự quan tâm của Đảng và Nhà nước với giáo dục", Phó giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Thanh Hóa Tạ Hồng Lựu bày tỏ. Ông Lựu cũng cho biết, sau khi có thông tin về việc Bộ Chính trị quyết định thực hiện miễn toàn bộ học phí cho học sinh từ mầm non đến hết THPT, Sở GD&ĐT tỉnh Thanh Hóa đang đợi chỉ đạo của Bộ GD&ĐT và các ngành liên quan, nếu có các văn bản chỉ đạo của cấp trên ban hành, Sở sẽ báo cáo UBND tỉnh Thanh Hóa để triển khai thực hiện đối với các bậc học trên địa bàn.

Quyết định miễn học phí của Bộ Chính trị là tin vui không chỉ đối với học sinh, phụ huynh, với những người đang công tác trong lĩnh vực giáo dục mà cả đối với toàn dân. Quyết định này thể hiện tính nhân văn và sự quan tâm đến giáo dục, xem giáo dục là quốc sách hàng đầu của đất nước. Đây là chủ trương rất đúng đắn và hợp lòng dân bởi chăm lo cho giáo dục cũng chính là lo cho tương lai của cả dân tộc. Đây cũng là bước đi quan trọng, thể hiện tầm nhìn chiến lược của Đảng và Nhà nước trong việc đầu tư cho tương lai, là đòn bẩy để thúc đẩy xây dựng xã hội học tập. ■

Khi những giấc mơ về một mái ấm không còn dang dở

● NGUYỄN LINH

Chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát trên cả nước mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc, thể hiện tinh thần "tình đồng chí, nghĩa đồng bào" thấm đượm. Đây không chỉ là nhiệm vụ cấp thiết mà còn là phong trào toàn dân, toàn diện, huy động sức mạnh của cả hệ thống chính trị. Mục tiêu của chương trình là đảm bảo chỗ ở vững chắc, an toàn cho người có công với cách mạng, hộ nghèo và những gia đình chịu ảnh hưởng bởi thiên tai, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống và xây dựng cộng đồng bền vững.



Ông Nguyễn Văn Thi, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Thanh Hóa trao hỗ trợ xây dựng nhà Đại đoàn kết cho hộ bà Lò Thị Niên ở khu phố Hao, thị trấn Sơn Lư (Quan Sơn) Ảnh: KHÔI NGUYÊN

Ấm lòng những "ngôi nhà 22"

Hưởng ứng phong trào thi đua "Chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát trên phạm vi cả nước trong năm 2025" do Thủ tướng Chính phủ phát động, ngày 30.3.2024, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thanh Hóa đã ban hành Chỉ thị số 22-CT/TU về Cuộc vận động hỗ trợ xây dựng nhà ở cho hộ nghèo, hộ gia đình chính sách và những hộ còn khó khăn về nhà ở trên địa bàn tỉnh trong giai đoạn 2024-2025.

Ngay sau khi phát động, chương trình đã nhanh chóng lan tỏa sâu rộng, trở thành động lực mạnh mẽ thúc đẩy tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái trong cán bộ, đảng viên và nhân dân toàn tỉnh, khẳng định quyết tâm "không để ai bị bỏ lại phía sau". Nhờ sự chung tay của cả hệ thống chính trị và cộng đồng, hàng nghìn hộ gia đình tại Thanh Hóa đã được hỗ trợ xây mới, sửa chữa nhà ở kiên cố, an toàn, giúp họ ổn định cuộc sống, "an cư lạc nghiệp".

Đến tận bây giờ, ông Nguyễn Hữu Vui (xã Khuyến Nông, huyện Triệu Sơn) vẫn chưa thể tin mình đang được sống trong ngôi nhà kiên cố, khang trang sau hơn 40 năm chật vật trong căn nhà tạm bợ, dột nát. Chia sẻ niềm vui, ông xúc động nói: "Đây thực sự là giấc mơ của những người dân nghèo như tôi. Tôi vui mừng khôn xiết, cảm ơn Đảng, Nhà nước, chính quyền địa phương và những nhà hảo tâm đã giúp tôi có thêm động lực để vươn lên trong cuộc sống".

Cũng có hoàn cảnh éo le, bà Lê Thị Nhân (thôn Trường Xuân, xã Đông Ninh, TP Thanh Hóa) một mình gồng gánh nuôi cháu trai sau khi con trai qua đời, con dâu bỏ đi. Tuổi cao, sức yếu, không có thu nhập ổn định, căn nhà cấp 4 xây từ những năm 1980 đã xuống cấp nghiêm trọng, nhưng bà không đủ khả năng sửa chữa hay xây mới. Qua khảo sát, chính quyền xã Đông Ninh đã đưa bà vào danh sách hỗ trợ xây nhà theo Chỉ thị 22-CT/TU với mức kinh phí 80 triệu đồng. Cùng với sự giúp đỡ từ nhiều nguồn khác, gia đình bà đã có thể khởi công xây dựng ngôi nhà khang trang, đến nay đã cơ bản hoàn thành.

Hòa chung niềm vui với các gia đình được hỗ trợ xây dựng nhà theo Chỉ thị 22 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, gia đình chị Lê Thị Thảo ở phố Dương Đình Nghệ, phường Tân Sơn cũng vỡ òa hạnh phúc khi chính thức dọn về nhà mới. Hoàn cảnh chị Thảo vô cùng khó khăn, bản thân mắc bệnh hiểm nghèo không thể lao động, chồng thường xuyên đau ốm, trong khi con nhỏ đang tuổi ăn tuổi học. Cuộc sống thiếu thốn trăm bề, việc có được một ngôi nhà kiên cố tưởng chừng như một giấc mơ xa vời. Nhưng nhờ sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, chính quyền địa phương, cùng sự giúp đỡ của bà con họ hàng và Hợp tác xã Dịch vụ Môi trường Tân Sơn, ước mơ ấy đã thành hiện thực.

Xúc động chia sẻ, chị Thảo nghẹn ngào: "Tôi vô cùng biết ơn Đảng, Nhà nước, bà con, cùng những tấm lòng hảo tâm đã giúp đỡ để gia đình tôi có được một ngôi nhà vững chắc. Đây là niềm hạnh phúc không gì sánh được".

Quyết liệt trong lãnh đạo, chỉ đạo

Với sự vào cuộc mạnh mẽ của cả hệ thống chính trị và sự chung tay của cộng đồng doanh nghiệp, chương trình xây dựng nhà ở cho hộ nghèo, gia đình chính sách tại Thanh Hóa đang được đẩy nhanh tiến độ, mang lại những thay đổi rõ rệt. Chủ trương đầy tính nhân văn này không chỉ giúp các hộ dân ổn định chỗ ở mà còn đóng góp thiết thực vào công cuộc giảm nghèo bền vững, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Theo báo cáo của Ban Chỉ đạo tỉnh, tính đến cuối tháng 2.2025, tổng kinh phí ủng hộ tiếp nhận qua Ủy ban MTTQ Việt Nam ba cấp trong cả hai đợt đã đạt hơn 461 tỉ đồng. Trong đó, 203 tỉ đồng đã được phân bổ để triển khai xây dựng, còn 221 tỉ đồng đang chờ phân bổ. Đến nay, toàn tỉnh đã khởi công xây dựng 5.686 căn nhà, trong đó đợt 1 là 4.225 căn, đợt 2 là 1.461 căn theo Chỉ thị số 22-CT/TU của Ban Thường vụ Tỉnh ủy.

Tuy nhiên, trên địa bàn tỉnh vẫn còn 12.902 hộ chưa được hỗ trợ, trong đó 8.323 hộ cần xây mới và 4.579 hộ cần sửa chữa. Để hoàn thành mục tiêu, Thanh Hóa cần tiếp tục huy động thêm 633 tỉ đồng. Hiện tại, đã có 476 tỉ đồng từ các nguồn vận động, còn thiếu 157 tỉ đồng cần được bổ sung.

Những con số này không chỉ phản ánh sự quyết tâm của tỉnh Thanh Hóa mà còn cho thấy tinh thần đoàn kết, trách nhiệm của toàn xã hội. Việc tiếp tục vận động, kêu gọi sự chung tay từ các tổ chức, cá nhân sẽ là yếu tố then chốt để chương trình đạt được mục tiêu, giúp hàng nghìn hộ dân sớm có mái ấm vững chắc.

Nhằm đẩy nhanh tiến độ thực hiện chương trình "Xóa nhà tạm, nhà dột nát", tại Hội nghị giao ban đánh giá tiến độ triển khai trên địa bàn tỉnh, ông Nguyễn Doãn Anh - Bí thư Tỉnh ủy Thanh Hóa đã nhấn mạnh yêu cầu các cấp, ngành và địa phương phải nêu cao tinh thần trách nhiệm, quyết tâm chính trị để thực hiện chương trình một cách quyết liệt, khẩn trương, linh hoạt, sáng tạo, đảm bảo tính thiết thực và hiệu quả.

Bí thư Tỉnh ủy đã chỉ đạo Ban Chỉ đạo tỉnh, Ban Thường vụ các huyện, thị xã, thành phố khẩn trương phân bổ 221 tỉ đồng trước trung tuần tháng 3 và đến 20.3, toàn tỉnh sẽ đồng loạt khởi công xây dựng nhà ở đợt 2 cho các hộ nghèo, hộ chính sách. Song song đó, các địa phương sẽ phát động đợt cao điểm xây dựng nhà ở trong tháng 3 và tháng 4. Trường hợp thiếu nhân lực, chính quyền địa phương cần chủ động báo cáo để huy động lực lượng quân đội, đoàn thanh niên hỗ trợ xây dựng nhà.

Bên cạnh đó, UBND tỉnh sẽ tiếp tục chỉ đạo các sở, ngành chức năng và chính quyền các cấp tập trung tháo gỡ khó khăn liên quan đến nguồn gốc đất, phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cùng Sở Tài nguyên và Môi trường để xử lý các vướng mắc về quỹ đất xây dựng nhà cho các hộ dân đủ điều kiện. Đồng thời, Ban Chỉ đạo tỉnh và chính quyền địa phương cũng sẽ thu đủ kinh phí đã vận động trong đợt 2 và tiếp tục kêu gọi sự chung tay, đóng góp từ các tổ chức, doanh nghiệp, nhà hảo tâm nhằm tạo thêm nguồn lực hỗ trợ cho chương trình.

Với mục tiêu "không để ai bị bỏ lại phía sau" và quyết tâm hoàn thành xóa toàn bộ nhà tạm, nhà dột nát trong năm 2025, Bí thư Tỉnh ủy yêu cầu các cấp chính quyền, địa phương phải nâng cao tinh thần trách nhiệm, tập trung lãnh đạo sát sao để đảm bảo mọi người dân đều có nơi ở ổn định. Đồng thời, các địa phương, cơ quan, đơn vị liên quan phải báo cáo kết quả tiến độ hàng tuần về Ban Chỉ đạo tỉnh. Ban Chỉ đạo tỉnh sẽ tổ chức họp giao ban hai tuần một lần nhằm đôn đốc, giám sát việc triển khai, kịp thời tháo gỡ khó khăn, đảm bảo chương trình đạt hiệu quả cao nhất. ■

Festival "Phụ nữ Thủ đô vì hòa bình, phát triển" 2025: Tôn vinh phụ nữ - Kết nối văn hóa

Trong hai ngày 15 - 16.3, tại Vườn hoa Đền Bà Kiệu và khu vực phố đi bộ Hồ Hoàn Kiếm, Hội Liên hiệp Phụ nữ TP Hà Nội tổ chức Festival *Phụ nữ Thủ đô vì hòa bình, phát triển 2025*. Đây là sự kiện trọng điểm trong Đề án "Phát huy vai trò của phụ nữ Thủ đô xây dựng thành phố hòa bình, sáng tạo giai đoạn 2023-2026", đồng thời kỷ niệm 60 năm phong trào "Ba đảm đang" và hướng tới 50 năm giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Festival năm nay quy tụ hơn 1.000 đại biểu gồm lãnh đạo Trung ương, TP Hà Nội, đại diện các tổ chức quốc tế, đại sứ quán, doanh nhân, nghệ nhân làng nghề, nữ trí thức, văn nghệ sĩ cùng đông đảo nhân dân Thủ đô. Sự kiện diễn ra với nhiều hoạt động sôi nổi như: Giải đi bộ "Phụ nữ Thủ đô khỏe - đẹp" lần thứ II (6-8h), thu hút gần 1.000 vận động viên; Trưng bày sản phẩm sáng tạo từ các làng nghề Hà Nội và các quốc gia; Liên hoan nghệ thuật "Sắc màu dân tộc", quy tụ 300 hội viên phụ nữ Thủ đô, cùng nghệ sĩ, nhà thiết kế, người mẫu và đại diện từ các tổ chức hữu nghị, đại sứ quán Myanmar, Indonesia, Algeria, Sri Lanka, Campuchia, Ấn Độ, Mông Cổ…

Festival "Phụ nữ Thủ đô vì hòa bình, phát triển" không chỉ là sự kiện văn hóa ý nghĩa mà còn là diễn đàn kết nối, tôn vinh và lan tỏa giá trị của phụ nữ trong xã hội hiện đại, góp phần xây dựng một Thủ đô hội nhập, phát triển và bền vững. **THANH THẢO**

CLB nữ TP.HCM sẽ viết tiếp trang sử mới

● BẢO ANH

CLB nữ TP.HCM đang hoàn tất những khâu chuẩn bị cuối cùng cho vòng tứ kết Giải bóng đá các CLB nữ vô địch châu Á - AFC Women's Champions League 2024/2025, sân chơi được ví như "Cup C1 châu Á" dành cho các đội bóng nữ hàng đầu châu lục. Nếu vượt qua vòng đấu này, cô trò HLV Đoàn Thị Kim Chi sẽ viết tiếp trang sử mới cho bóng đá nước nhà.

Năm 2024 đánh dấu cột mốc lịch sử mới cho bóng đá nữ Việt Nam khi lần đầu tiên, CLB nữ TP.HCM được thi đấu tại AFC Women's Champions League. Trong lần đầu bước ra "biển lớn", đội bóng được dẫn dắt bởi HLV Kim Chi với lợi thế sân nhà Thống Nhất đã làm nên lịch sử cho bóng đá Việt Nam khi xuất sắc vượt qua vòng bảng. Các nhà ĐKVĐ quốc gia đã thi đấu ấn tượng khi thắng 2 trận trước CLB Taichung Blue Whale (Đài Bắc Trung Hoa) và CLB Odisha (Ấn Độ) lần lượt với tỷ số 3-2 và 3-1, cũng như chỉ để thua ứng cử viên hàng đầu cho chức vô địch - CLB Urawa Red Diamond Ladies (Nhật Bản) với tỷ số 0-2.

Lọt vào vòng 8 đội mạnh nhất, CLB nữ TP.HCM đứng trước cơ hội làm nên lịch sử nếu đánh bại CLB Abu Dhabi Country (UAE) trên sân Thống Nhất (TP.HCM) vào ngày 22.3. Đội bóng đến từ khu vực Tây Á được đánh giá là đối thủ khó nhằn khi từng cầm hòa Hyundai Steel (Hàn Quốc) và đánh bại Wuhan Jiangda (Trung Quốc) ở vòng bảng, đây đều là những đội bóng mạnh đến từ các cường quốc về bóng đá nữ châu Á. Abu Dhabi Country hứa hẹn sẽ là thử thách lớn cho Huỳnh Như cùng các đồng đội.



Được thi đấu trên sân nhà và nhận sự cổ vũ của khán giả là động lực lớn để CLB nữ TP.HCM (phải) hướng đến một kết quả tốt

HLV Kim Chi cho biết: "Abu Dhabi Country có các cầu thủ thể lực tốt. Tại vòng bảng, dù thi đấu với đối thủ mạnh như Wuhan Jiangda, nhưng các cầu thủ Abu Dhabi Country đã lội ngược dòng và giành chiến thắng, chứng tỏ họ là đối thủ đáng gờm. Theo cá nhân tôi, đã vào tới vòng tứ kết, các đội đều đặt mục tiêu lọt tiếp vòng trong. Chắc chắn các đội sẽ có sự chuẩn bị kỹ lưỡng, CLB TP.HCM cũng vậy. Với việc được thi đấu trên sân nhà, có sự ủng hộ của khán giả là yếu tố thuận lợi cho đội bóng. Toàn đội sẽ cố gắng hết sức để giành quyền lọt vào vòng sau".

Trước đối thủ được đánh cao nên CLB nữ TP.HCM phải có sự chuẩn bị kỹ lưỡng về mọi mặt, đặc biệt là việc tăng cường lực lượng. Ở vòng bảng, đội đã có sự phục vụ của 3 ngoại binh đến từ Mỹ, nhưng hiện nay cả 3 cầu thủ này đều bận thi đấu ở CLB tại quê nhà nên không thể quay trở lại. Đầu tháng 3 này, CLB nữ TP.HCM đã ra mắt 2 ngoại binh người Mỹ khác là trung vệ Aubrey Goodwill (sinh năm 1998) và tiền đạo Sabrina Marie Cabrera (sinh năm 2001). Trong đó, Aubrey Goodwill từng thi đấu cho CLB Real SC (Bồ Đào Nha), California Storm và Sacramento (Mỹ). Cô đã giành được nhiều giải thưởng cá nhân như Cầu thủ phòng ngự hay nhất và lọt vào đội hình tiêu biểu ở những giải đấu mình tham dự. Trung vệ 27 tuổi là sự bổ sung cần thiết để sát cánh cùng Chương Thị Kiều ở hàng thủ, trong khi Sabrina Marie Cabrera được kỳ vọng là đối tác chất lượng trên hàng công với Huỳnh Như.

Để hòa nhập với môi trường bóng đá Việt Nam, việc thích nghi nhanh chóng với thời tiết là ưu tiên hàng đầu của các ngoại binh. Cả hai ngoại binh này đã có những ngày tập với các đồng đội và đang có sự hoà nhập khá tốt. "Các ngoại binh của đội có kỹ năng và kỹ thuật chơi bóng tốt, đặc biệt là tinh thần, họ rất hoà đồng với các đồng đội, chủ động bắt chuyện, kết nối với các vị trí và HLV trong và ngoài sân cỏ. Hai cầu thủ này là sự bổ sung chất lượng cho đội", HLV Kim Chi cho hay.

Cùng với các ngoại binh, đội bóng của thành phố mang tên Bác vẫn còn đó nhiều nội binh chất lượng, đó là Quả bóng vàng Việt Nam 2024 Thùy Trang, Bảo Châu, Thu Thảo, Tuyết Ngân, Thùy Linh, Kim Yên, Huỳnh Như… chưa kể một số cầu thủ trẻ cũng đã sẵn sàng thử sức ở trận đấu tới. Để chuẩn bị cho trận đấu với Abu Dhabi Country, CLB nữ TP.HCM đang có chuyến tập huấn 10 ngày ở Hà Nội. Đội thi đấu với các "quân xanh" như CLB Hà Nội I, Thái Nguyên T&T, Than KSVN để "làm nóng" trước khi bước vào trận đấu chính thức. ■

TP.HCM tổ chức chuỗi sự kiện chào mừng Ngày Thể thao Việt Nam

Hướng đến kỷ niệm 79 năm Ngày truyền thống ngành Thể dục thể thao Việt Nam (27.3.1946 - 27.3.2025), chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025) và hưởng ứng Cuộc vận động "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại", Sở VHTT TP.HCM phối hợp cùng các đơn vị liên quan tổ chức chuỗi hoạt động thể thao đặc sắc, thu hút sự tham dự đông đảo của các HLV, VĐV và người dân thành phố.

Nổi bật là sự kiện Ngày chạy Olympic vì sức khỏe toàn dân năm 2025, sẽ diễn ra vào ngày 23.3 tại đường Lê Duẩn (đoạn từ đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa đến đường Công Xã Paris, quận 1). Sự kiện này dự kiến thu hút hơn 5.000 người chạy ở trung tâm thành phố và hàng nghìn người ở mỗi quận, huyện và TP Thủ Đức. Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM Nguyễn Nam Nhân cho biết: "Tại TP.HCM, vào mỗi dịp tháng 3, đông đảo người dân thành phố lại háo hức mong chờ "Ngày chạy Olympic vì sức khỏe toàn dân" nhân kỷ niệm Ngày Thể thao Việt Nam 27.3. Đồng hành với ngày chạy, thành phố cũng chọn tháng 3 là tháng thể thao để tổ chức các hoạt động thể dục, thể thao hưởng ứng cho sự kiện góp phần nâng cao hiệu quả Cuộc vận động "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại". Đây cũng là dịp người dân thành phố khẳng định sức mạnh toàn dân đoàn kết, cùng nhau hành động, thực hiện cụ thể lời kêu gọi toàn dân tập thể dục của Bác".

Trong chuỗi sự kiện chào mừng Ngày Thể thao Việt Nam tại TP.HCM còn có Hội thảo phát triển thể thao TP.HCM trong giai đoạn mới, diễn ra trong hai ngày 25 và 26.3 tại Trung tâm Huấn luyện và Thi đấu TDTT TP.HCM. Nơi đây cũng sẽ diễn ra Chương trình vinh danh, thăm và chúc mừng HLV, VĐV TP.HCM nhân kỷ niệm 79 năm Ngày Thể thao Việt Nam vào ngày 27.3.

Hướng đến kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, Sở VHTT TP.HCM phối hợp cùng các đơn vị tổ chức "Ngày hội xe đạp thể thao"; Giải Việt dã truyền thống 30.4 lần thứ 49 vô địch TP.HCM năm 2025; Cuộc đua xe đạp tranh Cúp truyền hình TP.HCM lần thứ 37 "Non sông liền một dải" do Đài truyền hình HTV chủ trì, Sở VHTT TP.HCM phối hợp tổ chức, gồm 25 chặng đua (3.002 km) từ Tuyên Quang và kết thúc tại TP.HCM; "Đồng diễn Thể dục thể thao" chào mừng Đại hội Đảng bộ quận 1 lần thứ XIII, nhiệm kỳ 2025-2030; thực hiện phim tài liệu chủ đề "Thể thao TP.HCM - 25 năm phát triển và hội nhập".



"Ngày chạy Olympic vì sức khỏe toàn dân" là sự kiện thể thao hằng năm được đông đảo người dân thành phố mong chờ

Ngoài ra, thành phố còn tổ chức tuyên truyền, quảng bá về lĩnh vực thể dục thể thao với nhiều hình thức: Biểu diễn các môn thể thao đã có thành tích suất sắc, xây dựng mô hình và quảng bá phát triển các môn thể thao... đặt tại khu vực công viên Bến Bạch Đằng, công viên Lam Sơn, công viên Tao Đàn, công viên 23.9, công viên Lê Văn Tám, công viên Gia Định mỗi tháng 1 lần. Điều này góp phần nâng cao nhận thức về luyện tập thể dục, thể thao, dinh dưỡng trong việc bảo vệ, nâng cao sức khỏe, thể lực, tầm vóc, chất lượng cuộc sống, góp phần xây dựng con người Việt Nam nói chung, TP.HCM nói riêng nâng cao dân trí, phát triển về thể lực nhằm đạt được nhiều thành tích mới.

Bài, ảnh: VĨNH HY

VỊ TRÍ TRẤN GIỮ KHUNG THÀNH ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM

Cờ đến tay ai?

● **KHẢI HƯNG**

Nguyễn Filip vắng mặt, Đình Triệu chấn thương và Đặng Văn Lâm không được triệu tập, vị trí trấn giữ khung thành đội tuyển Việt Nam trong đợt tập trung này sẽ chứng kiến cuộc đua giữa những thủ môn trẻ.

Nhiều năm qua, vị trí trấn giữ khung thành của đội tuyển Việt Nam khá ổn định. Đặng Văn Lâm là "người gác đền" số một suốt thời gian HLV Park Hang-seo và Philippe Troussier dẫn dắt. Vị trí của cầu thủ mang hai dòng máu Việt - Nga chỉ bị lung lay khi Nguyễn Filip, một cầu thủ Việt kiều khác nhập tịch và trở thành tuyển thủ quốc gia. Chính sự ổn định trong khung gỗ này đã giúp đội tuyển Việt Nam tiến bộ trong thời gian dài. Bất cứ đội bóng nào cũng vậy, thủ môn luôn chiếm tới 50% sức mạnh. Lực lượng có hùng hậu đến đâu nhưng thủ môn thi đấu kém cỏi đều dẫn đến kết quả tệ hại. Dù vậy, sự hiện diện của hai thủ môn Việt kiều cũng hạn chế cơ hội của những thủ thành trong nước.



3 thủ môn của đội tuyển Việt Nam trong đợt triệu tập lần này (từ trái qua phải Văn Việt - Trịnh Xuân Hoàng - Trung Kiên)

Biến chuyển chỉ đến cùng sự xuất hiện của HLV Kim Sang-sik. Ban đầu, vị chiến lược gia người Hàn Quốc chia đều cơ hội cho Văn Lâm và Nguyễn Filip. Tuy nhiên, ông đã tạo nên sự xáo trộn trong cuộc đua giành vị trí số một trong khung gỗ đội tuyển Việt Nam tại ASEAN Cup 2024. Trong hành trình chinh phục chức vô địch ASEAN Cup 2024, Văn Lâm vắng mặt vì chấn thương và thủ thành Nguyễn Đình Triệu mới là thủ môn được chọn bắt chính thay vì Nguyễn Filip. Kết quả là Đình Triệu giành danh hiệu Thủ môn xuất sắc nhất giải.

Đến thời điểm hiện tại, thủ thành này vẫn là lựa chọn số một của HLV Kim Sang-sik, khi vẫn thể hiện phong độ ổn định trong màu áo Hải Phòng. Trong 4 trận đấu gần nhất của đội bóng đất Cảng, Đình Triệu góp công lớn vào thành tích toàn thắng khi chỉ phải nhận 1 bàn thua. Trong khi đó, Nguyễn Filip lại thi đấu thiếu ổn định trong màu áo CAHN, còn Đặng Văn Lâm bị ngó lơ vì đang thi đấu tại giải hạng Nhất. Dù vậy, Đình Triệu bất ngờ gặp phải chấn thương lưng sau buổi tập đầu tiên của đội tuyển Việt Nam tại Bình Dương. Trước đó, Nguyễn Filip cũng xin vắng mặt vì lý do gia đình. Thế nên, cuộc đua giành vị trí trấn giữ khung thành lại trở nên khó đoán trong đợt tập trung này.

Thay vì trao cơ hội cho Văn Lâm, HLV Kim Sang-sik lại mở ra cuộc đua cho 3 thủ thành trẻ tuổi là Nguyễn Văn Việt, Trần Trung Kiên và Trịnh Xuân Hoàng. Quyết định này hoàn toàn hợp lý bởi đối thủ của đội tuyển Việt Nam sắp tới không quá nặng ký. Hơn nữa, bộ ba Đình Triệu, Văn Lâm, Nguyễn Filip đều đã bước qua tuổi 30, nếu cần phương án dự phòng mang tính hoạch định cho tương lai, thì cơ hội phải được trao cho các thủ môn trẻ.

Trong 3 cái tên được gọi, lớn tuổi nhất là Trịnh Xuân Hoàng cũng mới chỉ 25. Xuân Hoàng hiện là thủ thành số một tại CLB Thanh Hóa và tương tự Doãn Ngọc Tân, sự nghiệp vươn lên mạnh mẽ nhờ sự tin tưởng của HLV Velizar Popov. Tuy nhiên, nhiều khả năng Xuân Hoàng chỉ là phương án dự phòng, cơ hội sẽ được trao nhiều hơn cho Trung Kiên (22 tuổi) và Văn Việt (23 tuổi).

Trung Kiên được đôn lên từ đội U22 sau khi Nguyễn Filip xin phép vắng mặt. Thủ thành đang bắt chính tại HAGL này gây ấn tượng mạnh nhờ chiều cao trên 1m90. Tuy chưa ra sân lần nào trong màu áo ĐTQG nhưng thủ môn này đã có kinh nghiệm "ăn cơm tuyển", khi là thủ môn số 3 của đội tuyển Việt Nam tại ASEAN Cup 2024. Nhiều khả năng, Trung Kiên sẽ là thủ môn số một của đội tuyển U22 Việt Nam tại SEA Games 33.

Trong khi đó, Văn Việt là thủ môn được đánh giá cao nhất ở thời điểm hiện tại. Dẫu không sở hữu chiều cao ấn tượng như Trung Kiên, nhưng thủ thành của SLNA thể hiện phong độ ổn định tại V.League. Điểm mạnh của Văn Việt là khả năng phản xạ và sử dụng chân rất tốt. Chiều cao 1m80 cũng giúp cầu thủ này không bị lép vế trong không chiến. Bất lợi lớn nhất của Văn Việt là… không thể tham dự SEA Games. Nếu trao cơ hội cho Văn Việt, đồng nghĩa Trung Kiên mất cơ hội cọ xát. Tuy nhiên, khi đã gạt cả Đặng Văn Lâm lẫn Nguyễn Filip để sử dụng Đình Triệu, thì không thể đoán trước HLV Kim Sang-sik sẽ chọn ai để trấn giữ khung thành.

Theo ghi nhận, trong những buổi tập vừa qua của đội tuyển Việt Nam, Văn Việt và Trung Kiên đều được kèm cặp sát sao bởi HLV thủ môn Lee Won Jae, huyền thoại của bóng đá Hàn Quốc, người góp tiếng nói quan trọng trong việc quyết định ai bắt chính. ■

Đội tuyển U22 hướng tới những mục tiêu quan trọng

Nằm trong kế hoạch chuẩn bị cho vòng loại U23 châu Á 2026 và SEA Games 33, đội tuyển U22 Việt Nam sẽ có chuyến tập huấn và thi đấu với những đối thủ mạnh tại Trung Quốc trong dịp FIFA Days tháng 3.

Ở đợt hội quân lần này, đội tuyển U22 Việt Nam sẽ tham dự giải bóng đá quốc tế CFA Team China 2025, diễn ra tại Trung Quốc. Tại giải năm nay, Liên đoàn Bóng đá Trung Quốc (CFA) tiếp tục duy trì thành phần khách mời rất chất lượng từ những khu vực khác nhau của châu Á nhằm tăng tính cọ xát, nâng cao trình độ cho các cầu thủ trẻ. Bên cạnh khách mời quen thuộc là U22 Việt Nam và U22 Uzbekistan, Giải còn có sự tham gia của một đội tuyển rất mạnh là U22 Hàn Quốc. Theo lịch thi đấu của ban tổ chức, U22 Việt Nam đá trận ra quân gặp U22 Hàn Quốc vào 14 giờ 30, ngày 20.3. Sau đó, các chàng trai của Việt Nam gặp U22 Uzbekistan vào 18 giờ 35 ngày 23.3, rồi chạm trán chủ nhà U22 Trung Quốc vào ngày 25.3.

Đây là lần thứ hai liên tiếp đội tuyển U22 Việt Nam nhận lời mời tham dự giải đấu chất lượng tại Trung Quốc. Giải đấu lần trước diễn ra vào tháng 9.2024, khi đó đội tuyển U22 Việt Nam dưới sự dẫn dắt của quyền HLV trưởng Đinh Hồng Vinh đã có 3 trận "thử lửa" rất hữu ích, lần lượt trước U22 Trung Quốc (thua 1-2), U22 Uzbekistan (thua 1-2) và U22 Malaysia (thắng 2-1).

Đánh giá về sức mạnh của U22 Việt Nam và các đối thủ ở giải giao hữu sắp tới, tờ 163 của Trung Quốc thừa nhận đây đều là thử thách khó khăn cho đội nhà. Tờ báo này viết: "U22 Trung Quốc sẽ phải chạm trán với thử thách rất mạnh tới từ U22 Hàn Quốc, U22 Việt Nam và U22 Uzbekistan. Đây không chỉ là những trận đấu giao hữu đơn thuần mà là cơ hội vô cùng tuyệt vời để U22 Trung Quốc tích lũy kinh nghiệm quý báu, nâng cao trình độ khi cọ xát với những đối thủ hàng đầu châu lục. Mỗi đối thủ đều mang tới khó khăn riêng cho U22 Trung Quốc. Bóng đá Uzbekistan và Hàn Quốc rất mạnh trong công tác đào tạo trẻ. Trong khi đó, bóng đá Việt Nam tiến bộ vượt bậc trong những năm gần đây. Vị thế của các đội bóng Việt Nam tại châu Á cũng dần cải thiện. Trận đấu này sẽ là trận chiến quan trọng để U22 Trung Quốc củng cố thành tích và nâng cao tinh thần".

Do cùng thời điểm với đợt tập trung FIFA Days tháng 3 của đội tuyển Việt Nam, nên HLV Kim Sang-sik tiếp tục trao quyền HLV trưởng đội tuyển U22 Việt Nam tham dự giải bóng đá quốc tế CFA Team China 2025 cho trợ lý HLV Đinh Hồng Vinh. Nhiều cầu thủ đá giải năm ngoái vẫn góp mặt ở đội U22 Việt Nam lần này là Cao Văn Bình, Nguyễn Nhật Minh, Nguyễn Quốc Việt, Nguyễn Hồng Phúc, Nguyễn Thanh Nhàn... Ngoài ra, một loạt nhân tố mới cũng được trao cơ hội thử sức, trong đó có một số cầu thủ trẻ trưởng thành từ lứa U19, U20 như Nguyễn Quang Vinh (SLNA), Nguyễn Lê Phát (PVF-CAND). Đặc biệt, thêm một gương mặt Việt kiều gia nhập danh sách đội tuyển lần này là tiền vệ Viktor Lê của Hồng Lĩnh Hà Tĩnh.

THU MINH

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

LHP Pháp ngữ lần thứ 15 tại Việt Nam: Sắc màu điện ảnh đa văn hóa

Năm nay, LHP Pháp ngữ lần thứ 15 tại Việt Nam đánh dấu một chặng đường ý nghĩa, thể hiện cam kết mạnh mẽ của Việt Nam và các quốc gia thành viên Tổ chức Quốc tế Pháp ngữ trong việc tôn vinh tiếng Pháp, đồng thời gìn giữ sự đa dạng văn hóa và ngôn ngữ.

Diễn ra từ 21-27.3, sự kiện mang đến một tuyển tập điện ảnh đặc sắc, quy tụ những bộ phim được sản xuất hoặc đồng sản xuất bởi Canada, Pháp, Thụy Sĩ, Bỉ (Wallonie-Bruxelles), Maroc, Haiti cùng nhiều quốc gia khác. Đây không chỉ là bữa tiệc thị giác, mà còn là hành trình khám phá những câu chuyện giàu cảm xúc, nơi các nền văn hóa hòa quyện và giao thoa sống động. LHP hứa hẹn mang đến trải nghiệm điện ảnh đa chiều, sâu sắc, mở ra những góc nhìn mới mẻ và chạm đến những rung động tinh tế trong tâm hồn khán giả.

M. PHẠM

Triển lãm "Những hình ảnh về chiến tranh Việt Nam" tại Paris: Ký ức qua ống kính Marc Riboud

Nhân dịp 50 năm hòa bình, thống nhất đất nước, Bảo tàng Guimet (Paris) phối hợp với Hiệp hội "Những người bạn của Marc Riboud" tổ chức triển lãm ảnh ghi lại chiến tranh Việt Nam giai đoạn 1966-1976 qua ống kính huyền thoại Marc Riboud.

Đại sứ Việt Nam tại Pháp Đinh Toàn Thắng nhấn mạnh, những bức ảnh của Marc Riboud không chỉ góp phần phản đối chiến tranh mà còn ủng hộ cuộc đấu tranh chính nghĩa của nhân dân Việt Nam.

Marc Riboud, nhiếp ảnh gia vĩ đại thế kỷ XX, đã chụp hơn 50.000 bức ảnh trên khắp thế giới. Tác phẩm của ông xuất hiện trên các tạp chí danh tiếng như *Life, Geo, National Geographic*, ca ngợi tinh thần kiên cường của dân tộc Việt Nam.

NGUYỄN HÙNG

NHẬT BẢN LẬP KỶ LỤC VỀ DU LỊCH:

Sức hút toàn cầu và áp lực hạ tầng

● **CHI MAI**

Nhật Bản đang chứng kiến sự bùng nổ chưa từng có về lượng du khách quốc tế, khẳng định vị thế là điểm đến hàng đầu nhờ sự kết hợp giữa văn hóa độc đáo, cảnh quan thiên nhiên đặc sắc và chính sách thu hút khách du lịch hiệu quả.

Tuy nhiên, sự tăng trưởng mạnh mẽ này cũng đặt ra nhiều thách thức về quá tải, đòi hỏi chính phủ phải có những giải pháp chiến lược để quản lý và phân bổ hợp lý.

Liên tiếp lập kỷ lục

Theo Cơ quan Du lịch Nhật Bản, chỉ riêng tháng 1.2025, quốc gia này đã đón gần 3,8 triệu lượt khách quốc tế, mức cao nhất trong lịch sử. Dự báo, con số này sẽ tiếp tục tăng mạnh vào mùa hoa anh đào sắp tới, hứa hẹn thiết lập thêm những kỷ lục mới. Trước đó, vào năm 2024, lượng khách đến từ Trung Quốc đạt 7 triệu lượt, tăng gần 2,9 lần so với năm 2023; du khách Hàn Quốc đạt gần 10 triệu lượt, trong khi lượng khách Mỹ tăng gần 60%.

Nhằm đẩy mạnh phát triển du lịch, chính phủ Nhật Bản đặt mục tiêu đến năm 2030 sẽ đón 60 triệu du khách với tổng chi tiêu ước tính 15.000 tỉ yên. Riêng trong năm 2024, chi tiêu từ du khách nước ngoài đã đạt 8.000 tỉ yên (tương đương 53,5 tỉ USD), trở thành động lực quan trọng hỗ trợ nền kinh tế, đặc biệt là tại các địa phương.

Nhật Bản không chỉ tập trung thu hút khách du lịch đến các thành phố lớn mà còn đẩy mạnh quảng bá các địa phương, thông qua sự hợp tác chặt chẽ giữa các tỉnh, thành. Điển hình, vào cuối tháng 2.2025, ba tỉnh Fukui, Ishikawa và Toyama (khu vực Hokuriku) đã phối hợp tổ chức sự kiện *Đêm Hokuriku* tại Tokyo, thu hút sự quan tâm lớn của báo giới quốc tế. Không dừng lại trong nước, nhiều địa phương Nhật Bản còn có kế hoạch quảng bá tại các thị trường nước ngoài, kết hợp các sự kiện du lịch với lễ hội văn hóa truyền thống để tăng cường nhận diện thương hiệu.



Nhật Bản đặt ra mục tiêu đón 60 triệu du khách quốc tế đến năm 2030

Nhật Bản đang đẩy mạnh quan hệ hợp tác du lịch với các quốc gia châu Á như Trung Quốc, Hàn Quốc, Việt Nam, đồng thời mở rộng sang thị trường Mỹ và châu Âu. Đặc biệt, Nhật Bản, Trung Quốc và Hàn Quốc đã thiết lập cơ chế đối thoại cấp Bộ trưởng phụ trách du lịch, tạo điều kiện thuận lợi cho việc trao đổi du khách giữa ba nước. Chính sách này đang mang lại hiệu quả rõ rệt, giúp lượng du khách Trung Quốc đến Nhật Bản tăng vọt trong thời gian qua.

Tuy nhiên, dù đang hưởng lợi lớn từ ngành du lịch, Nhật Bản cũng phải đối mặt với bài toán quá tải hạ tầng, áp lực lên các điểm đến nổi tiếng và bảo tồn bản sắc văn hóa trong bối cảnh hội nhập mạnh mẽ. Việc tìm ra giải pháp quản lý hợp lý, phân bổ du khách và phát triển du lịch bền vững sẽ là yếu tố then chốt giúp Nhật Bản tiếp tục giữ vững vị thế là một trong những điểm đến hấp dẫn nhất thế giới.

Áp lực gia tăng tại các thành phố lớn

Theo báo cáo của Cơ quan Du lịch Nhật Bản, năm 2024, khách quốc tế chiếm 52% lượt lưu trú tại Tokyo, 50% tại Kyoto và 45% tại Osaka, cao hơn nhiều so với mức trung bình 25% trên toàn quốc. Điều này không chỉ gây quá tải hạ tầng mà còn đẩy giá dịch vụ lưu trú lên mức cao chưa từng có.

Cụ thể, giá phòng khách sạn tại Tokyo năm 2024 trung bình đạt 29.565 yên (khoảng 196 USD/đêm), tăng 55% so với năm 2019 và hơn 20% so với năm 2023. Các chuyên gia cảnh báo, nếu không có giải pháp điều tiết, chi phí du lịch tại Nhật Bản sẽ tiếp tục leo thang, ảnh hưởng đến trải nghiệm của du khách cũng như đời sống người dân địa phương.

Một trong những phương án đang được xem xét là tăng thuế du lịch áp dụng cho du khách xuất cảnh, nhằm tạo nguồn ngân sách để nâng cấp cơ sở hạ tầng tại các điểm du lịch quá tải. Mức thuế hiện tại là 1.000 yên/người (6,64 USD), có thể tăng lên 5.000 yên (33,20 USD) trong thời gian tới, theo *South China morning post* (SCMP).

Hiện tại, tiền thuế du lịch chủ yếu được dùng để quảng bá và phát triển các khu nghỉ dưỡng. Nếu thuế tăng, nguồn ngân sách này sẽ được mở rộng cho các mục tiêu như nâng cấp giao thông, cải thiện sân bay và tăng cường cơ sở hạ tầng tại các điểm đến chính. Các chuyên gia cũng khuyến nghị chính phủ sử dụng nguồn tiền này hiệu quả để chống lại "ô nhiễm du lịch" - thuật ngữ chỉ tình trạng du lịch quá tải gây tác động tiêu cực đến môi trường và đời sống người dân địa phương.

Nhật Bản đang triển khai nhiều giải pháp để giảm áp lực tại các "điểm nóng" bằng cách khuyến khích du khách khám phá các địa phương ít được biết đến hơn. Một số chiến lược cụ thể bao gồm: Mở rộng quảng bá du lịch vùng miền, tập trung vào ẩm thực đặc trưng, văn hóa địa phương thay vì chỉ tập trung vào các điểm đến nổi tiếng. Giảm giá vé và tạo gói khuyến mãi cho những chuyến du lịch đến các khu vực ít du khách. Phát triển các sản phẩm du lịch mới, như du lịch tàu cao tốc (Shinkansen) hoặc tham quan các vùng từng bị thiên tai như động đất, sóng thần, giúp phục hồi kinh tế địa phương. Tạo thương hiệu du lịch cho các địa phương, thông qua việc đề cử các địa danh, nghề truyền thống lên danh sách Di sản thế giới của UNESCO.

Tuy nhiên đến nay, các giải pháp vẫn chưa mang lại hiệu quả như mong đợi. Thói quen của du khách vẫn tập trung vào các thành phố lớn, trong khi các điểm đến mới cần thêm thời gian để xây dựng thương hiệu và thu hút sự quan tâm. Với mục tiêu phát triển du lịch bền vững, Nhật Bản cần tiếp tục điều chỉnh chính sách, kết hợp giữa việc kiểm soát lượng du khách, phân bổ điểm đến hợp lý và đầu tư vào cơ sở hạ tầng, đảm bảo trải nghiệm tốt hơn cho du khách mà không làm tổn hại đến môi trường và cộng đồng địa phương.■

GÓC BÌNH LUẬN

Khó khăn chồng chất khó khăn

● **LAM SA**

Những tòa nhà đổ nát, những khối bê tông vương đầy dấu vết chiến tranh với lỗ đạn chi chít, cửa sổ vỡ toang, mặt tiền nham nhở… đó là tất cả những gì mà người dân ở Dải Gaza đang phải gánh chịu.

Xung đột tại Dải Gaza đã cướp đi sinh mạng của hàng chục nghìn dân thường, phá vỡ cuộc sống bình yên tại vùng đất 2 triệu người, nơi mà tiếng súng dường như chưa biết bao giờ mới chấm dứt. Không chỉ đối mặt với nguy hiểm rình rập, họ còn phải sống trong lều bạt tạm bợ, chịu đựng tình trạng thiếu hụt nghiêm trọng nhu yếu phẩm như nước uống, thuốc men và lương thực. Thông báo mới đây của Israel về việc hạn chế viện trợ vào lãnh thổ Palestine cho thấy, cuộc sống của người dân Dải Gaza vốn đã khắc nghiệt nay lại càng cùng quẫn hơn bao giờ hết.

Tình trạng thiếu lương thực trầm trọng đang tạo ra một "cuộc chiến giành giật miếng ăn". Hình ảnh hàng trăm người dân tại Trại Jabalia xếp hàng dài chờ nhận thực phẩm cứu trợ để mang về cho gia đình phản ánh thực trạng họ đang phải vật lộn từng ngày để sinh tồn.

Viện trợ bị hạn chế khiến tình trạng thiếu lương thực và thuốc men càng trở nên cấp bách. Người dân không còn lựa chọn nào khác ngoài việc tìm đến các điểm phát thực phẩm cứu trợ. Tuy nhiên, các tuyến đường viện trợ bị đóng cửa liên tục, khiến họ càng thêm khốn đốn.

Tuy vậy, dù đang đối mặt với muôn vàn khó khăn, nhưng nhiều người vẫn giữ vững niềm tin và hy vọng về một ngày hòa bình thực sự. Ông Majid al-Zebda, một người cha có sáu con đã mất hết nhà cửa, khẳng định: "Chúng tôi là chủ nhân của vùng đất này. Chúng tôi đã, đang và sẽ luôn ở đây. Chúng tôi phải làm chủ vận mệnh của mình!".

Hiện tại, người dân Dải Gaza đang rơi vào tình cảnh khốn cùng. Văn phòng Điều phối các vấn đề nhân đạo của Liên Hợp Quốc (OCHA) cảnh báo rằng, nếu tình trạng này tiếp diễn, hàng nghìn người sẽ rơi vào cảnh đói khát. Quỹ Dân số Liên Hợp Quốc (UNFPA) cũng nhận định: Cắt giảm viện trợ sẽ gây ra hậu quả nghiêm trọng, đặc biệt đối với phụ nữ và trẻ em. Các tổ chức nhân đạo kêu gọi Israel tạo điều kiện để viện trợ tiếp tục được cung cấp, nhằm tránh một cuộc khủng hoảng nhân đạo nghiêm trọng hơn nữa. ■